

Pedagogisch beleidsplan

KDV

Locatie Hoorzik

Auteur: Ingeborg van der Zanden Bartels

Datum: 20 augustus 2018

Plaats: Kerkdriel

Versie: 0.8

Inhoudsopgave	2
Versiebeheer	4
Goedkeuring	4
1. Inleiding	5
Missie	5
Reden voor het pedagogisch beleidsplan.....	6
Keuze van Pedagogische benadering.....	6
Visie van Reggio Emilia	7
2. Wettelijke uitgangspunten kinderopvang	9
Emotionele competentie.....	9
Persoonlijke competentie	9
Sociale competentie	10
Waarden en normen.....	10
3. Vertaling naar de praktijk van KDV VillaDriel.....	12
Het pedagogisch werkplan van KDV VILLADRIEL.....	12
De emotionele competentie “Elk kind is waardevol”	12
De persoonlijke competentie “Elk kind heeft talent”	13
De Sociale competentie “Elk kind is uniek”	15
Normen en waarden “Elk kind heeft recht op een veilige omgeving om zich te kunnen ontwikkelen”	16
4. Organisatorisch aspecten van het PEDAGOGISCH beleidsplan	19
Plaatsing van een kind bij KDV VillaDriel	19
De dag.....	20
Bijzonderheden	22
Verschoenen, toiletgang en zindelijk worden	22
Het kind.....	23
De VVE aspecten binnen KDV Villadriel (Voor en vroegschoolse educatie)	23
Corrigeren en belonen.....	25
Zieke kinderen en medicijnen	25
Kinderparticipatie	25

Informatieuitwisseling	25
Klachtenprocedure/Geschillencommissie	26
Ruimte-indeling	28
Veiligheid en hygiëne	28
Pedagogische medewerkers	30
Opleidingsplan	30
Pedagogische beleidsmedewerker	30
Invalkrachten.....	31
Opleiding/leerbedrijf	31
Stagiaires, Vrijwilligers en groepshulp	31
Stamgroepen, ruilen en extra opvangdagen	33
3 uur regeling	33
Vaste-gezichten criterium.....	34
Mentoren	34
Vier-ogen-principe	34
Ontwikkeling van het kind door observatie en signalering.....	35
Achterwacht	38
Ouderparticipatie	38
Buitenspelen	39
Voeding.....	39
Bescherming persoonsgegevens.....	39
Hygiëne (HACCP)	39
Dagdelen en openingstijden.....	40

VERSIEBEHEER

Versie	Datum	Wijziging	Overige opmerkingen
0.5	8 januari 2017	Opleidingen van pedagogisch medewerkers Bij stamgroepen aangegeven inzet van extra personeel en de peuter+ groep.	
0.6	18 februari 2018	Vanwege aanscherping van de wetgeving (IKK) toegevoegd: concretisering pedagogische doelen, vaste gezichtscriterium en beschrijving van de drie-uursregeling.	
0.7	13 augustus	De VVE paragraaf toegevoegd.	
0.8	20 augustus	Opmerkingen GGD verwerkt	

GOEDKEURING

Versie	Datum	Naam:	Handtekening

1. INLEIDING

In dit beleidsplan beschrijven wij hoe wij willen werken aan de vier competenties die genoemd worden in de Wet Kinderopvang, namelijk: de emotionele veiligheid, persoonlijke competentie, sociale competentie en de overdracht van waarden en normen. De ouders ontvangen standaard het pedagogisch plan bij aanvang van het contract en kunnen daarna de meest recente versie via de website downloaden of per mail aanvragen. Wij willen benadrukken dat dit beleidsplan altijd in ontwikkeling blijft en aangepast wordt indien er nieuwe afspraken gemaakt worden. Uitgangspunt van het pedagogisch beleid is dat de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Met dit pedagogische beleidsplan geven wij richting aan het handelen van onze medewerkers, vrijwilligers en stagiaires in het belang van het welzijn en de ontwikkeling van het kind dat naar kindercentrum VillaDriel komt. Daarnaast willen we ook de ouders informeren over de visie en ideeën die Kindercentrum VillaDriel heeft over het ontspannen, het bewegen, het werken met kinderen en het opvoeden van kinderen in een andere situatie dan de thuissituatie. Het beleidsplan ligt ter inzage op het kindercentrum en kan altijd worden ingezien. Ouders dragen de zorg voor de opvoeding van hun kind(eren) tijdelijk aan ons over. Onze medewerkers zijn zich ook bewust van hun grote verantwoordelijkheid en nemen deze taak met veel plezier, energie en deskundigheid op zich. Dit pedagogisch plan geeft de ouders de hoofdlijnen en de informatie die nodig is op bewust voor kindercentrum VillaDriel te kiezen. Dit beleidsplan is gericht op de kinderopvang van kinderen van 0 tot 4 jaar. Voor de buitenschoolse opvang met kinderen van 4 tot 13 jaar is een apart beleidsplan opgesteld.

Naast de pedagogische doelen vanuit de Wet Kinderopvang (zie hoofdstuk 2) stelt Kindercentrum VillaDriel zich ten doel om kinderen te laten ontwikkelen door een gevarieerd, samenhangend, uniek en vooral uitdagend aanbod gedurende één of meerdere dagdelen per week. Bij Kindercentrum VillaDriel wordt ook groot belang gehecht aan de sociale en motorische ontwikkeling van uw kind. Vanuit onze visie worden binnen en buiten het verblijf veel activiteiten georganiseerd waaronder uitjes, contact met muziek en theater, groepselletjes, koken en creatief knutselen. Onder professionele begeleiding en in nauwe samenspraak met de ouders/verzorgers worden aan kinderen optimale ontplooiingskansen geboden. Hierdoor groeit het kind in eigen tempo en mogelijkheden, tot een evenwichtige, zelfstandig individu, die positief in de maatschappij staat en sociaal vaardig is. Naast het aanbieden van spelmogelijkheden zijn niet alleen pedagogisch medewerkers maar alle medewerkers en stagiairs tevens verantwoordelijk voor een deel van de ontwikkeling en opvoeding die zij gedurende de opvang periode van ouders/verzorgers overnemen. In hoofdstuk 3 wordt deze vertaling naar de praktijk van Kindercentrum VillaDriel gemaakt. In het laatste hoofdstuk worden de organisatorische aspecten van dit pedagogische beleidsplan beschreven.

MISSIE

De missie vormt de basis van het pedagogisch beleidsplan. Onze missie is:

KDV VillaDriel levert kinderopvang aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Bij een belangrijke taak als kinderopvang hoort kwaliteit een vanzelfsprekendheid te zijn. Bij de zorg voor 'onze' kinderen ligt de lat dan ook op zijn hoogst en wordt er op professionele en pedagogisch verantwoorde wijze opvang geboden. Onze bijzondere strategie bestaat uit persoonlijke aandacht (elk kind is uniek) en begeleiding op interesses. Goede opvang komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen in welzijn en ontwikkeling. Welzijn is een basisbehoefte van elk kind. Een basis waaruit ze zichzelf kunnen zijn en ontwikkelen. Hierbij zijn de volgende aspecten noodzakelijk: veilige en vertrouwde omgeving, sfeer, beweeg- en leerervaringen.

REDEN VOOR HET PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Het pedagogisch beleidsplan is opgesteld om de volgende redenen:

- Het is een leidraad voor alle medewerkers en biedt houvast bij hun dagelijkse werkzaamheden met de kinderen.
- Het informeert ouders van kinderen die KDV VillaDriel (gaan) bezoeken over onze werkwijze en de omgang met de kinderen.
- Andere betrokkenen (bijvoorbeeld gemeente, GGD) kunnen inzicht krijgen in onze pedagogische werkwijze.

KEUZE VAN PEDAGOGISCHE BENADERING

Vanuit KDV VillaDriel sluiten wij ons aan bij de pedagogiek van Reggio Emilia, en bestaat uit de volgende vier basisprincipes:

- Elk kind is waardevol
- Elk kind heeft talenten
- Elk kind is uniek
- Elk kind heeft een veilige omgeving nodig om zich te ontwikkelen

Wij gaan ervan uit dat ieder kind de drang in zich heeft om zich, in eigen tempo, verder te ontwikkelen. Elk kind komt op de wereld met een eigen karakter, eigen temperament en met eigen mogelijkheden. Ieder kind wil zich graag ontwikkelen en doet dit op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo. Ieder kind is anders en valt niet te vergelijken met een ander kind. Maar voor ieder kind is het belangrijk om zich gelukkig te voelen en gewaardeerd te worden om wie ze zijn. **Elk kind is waardevol.**

We helpen het kind zelf zijn eigen unieke vaardigheden, te ontdekken en te ontwikkelen door ze te stimuleren.

Elk kind heeft talenten.

Zo kan het kind later, als volwassene, alle eigenschappen bezitten om zijn eigen levensweg te bepalen en op die manier iets zinvols bij te dragen aan onze wereld. Zó kan een kind op zijn best tot ontplooiing komen. Deze grondslag is het basisidee van een toekomstige positieve levenshouding. **Elk kind is uniek!**

Bij de KDV VillaDriel moet het kind zich kunnen ontplooien. Daarom is er een pedagogisch beleidsplan gemaakt waarin de vier ontwikkelingsgebieden worden beschreven: de emotionele, de sociale en de persoonlijke ontwikkeling en de normen en waarden. Deze ontwikkelingen worden gestimuleerd door deskundige medewerkers, door verschillende activiteiten in de groep en door het aanwezige speel en leermateriaal. **Elk kind heeft recht om zich in een veilige omgeving te ontwikkelen.**

VISIE VAN REGGIO EMILIA

Een belangrijk uitgangspunt in de Reggio Emilia pedagogiek is (deze pedagogische stroming is afkomstig uit Italië) dat elk kind (ieder mens!) honderd talen tot zijn beschikking heeft. Men gaat uit van een uniek, competent, krachtig, leergierig en creatief kind dat graag wilt communiceren. Zowel met andere kinderen als met de groepsleiding. Kinderen hebben van oorsprong al heel veel in huis.

In de pedagogiek van Reggio Emilia gaat men er van uit dat ieder kind intelligent is. Dit stelt Loris Malaguzzi, de grondlegger van Reggio Emilia pedagogiek. Hiermee wijst hij ons meteen op de eerste en belangrijkste vraag die meestal overgeslagen wordt: wie is het kind? Kinderen zijn allemaal verschillende personen met unieke genen en unieke mogelijkheden. Kinderen zoeken naar betekenissen en onderzoeken hun wereld met alles wat in hun zit. Ze zijn de actoren van hun eigen ontwikkelingsproces. Jonge kinderen zijn competent, krachtig en intelligent. Dit krachtige kindbeeld is een keuze en staat in tegenstelling tot het beeld van het kwetsbare, afhankelijke en zwakke jonge kind. Als er uitgegaan wordt van een krachtig kindbeeld en het serieus nemen van de grote verschillen tussen de kinderen, dan betekent dit ook een andere benadering van de kinderen. Als je stelt dat kinderen niet bij voorbaat te kennen zijn, dan kun je niet anders dan proberen de kinderen te leren kennen. Zo komt een nieuw type begeleider tevoorschijn met een nieuwe pedagogische taak. Een begeleider die zich dagelijks afvraagt en onderzoekt: Wat houdt de kinderen van mijn groep bezig? In tegenstelling tot: Hoe hou ik de kinderen bezig?

Het gebruik van de ruimtes en de inrichting van het gebouw is misschien wel het opvallendste aan de Reggio Emilia methode. De ruimte vormt een wezenlijk onderdeel van de pedagogiek. Zij moet voor een groot deel bijdragen aan de verwezenlijking van de doelen en is daarom goed doordacht en aantrekkelijk. Volgens de visie van Reggio Emilia functioneren kinderen beter in kleine ruimtes met een specifieke functie. Kinderen houden ook van afwisseling en hebben veel verschillende behoeften. De ruimtes zijn licht en bieden veel verschillende mogelijkheden.

Communiceren is natuurlijk ook niet alleen een kwestie van woorden, je communiceert ook via klanken, gedrag te tonen, beweging, kleuren, enzovoort. Dit wordt "de honderd talen" genoemd in de Reggio Emilia visie. Het is aan ons om kinderen met al deze talen in aanraking te brengen door (samen met hen) te bewegen, kleien, knutselen, tekenen, zingen, dansen, puzzelen, lezen en nog veel meer. Alleen zo kan elk kind het beste van zichzelf laten zien. Ook wordt de nadruk gelegd op de gemeenschap en het 'samen doen'. Vandaar dat ouders en anderen in de omgeving van de kinderen nadrukkelijk betrokken worden bij de activiteiten van de kinderen. De Reggio Emilia visie gaat namelijk uit van het idee dat opvoeding tot stand komt in wisselwerking met zowel de omgeving als de betrokken mensen. Er wordt dan gesproken van 'de drie pedagogen'. De eerste zou zijn: De andere kinderen. De tweede de volwassenen. De derde de ruimte en materialen die de kinderen tot hun beschikking hebben. Elk kind heeft talenten, is rijk en competent. Dit betekent niet dat het kind alles al kan, maar dat het alle instrumenten in huis heeft om zichzelf en de wereld te leren kennen. Dit kindbeeld staat dus recht tegenover het (door vele gehanteerde) beeld dat een kind zwak is en daarom bescherming nodig heeft. Kinderen zijn nieuwsgierig en willen graag leren en zich ontwikkelen. Een kind wil niet onderwezen worden, maar uitgedaagd worden tot leren. Dit houdt in dat de medewerkers er voor waken om het kind niet "de al ontdekte wereld" aan te bieden. Onze medewerkers hebben de taak om het kind te stimuleren en een stapje verder te gaan. Hierdoor worden ze meer begeleider dan leidster. Een ander belangrijk uitgangspunt van Reggio Emilia is respect. Om vanuit het kind te kunnen werken, moet de leidster oog hebben voor de eigen, unieke wijze waarop het zich ontwikkelt en hem hierin respecteren. Het gaat er niet om wat een kind nog niet is en nog niet kan, maar om wat het kind al wel is en wel kan! De ontwikkeling van ieder kind is anders, dus moet de leidster goed kijken en goed luisteren, vol aandacht. Hierin ligt de taak van de pedagogisch medewerkers om kinderen te stimuleren bij het ontdekken en ontwikkelen van hun mogelijkheden. Begeleiden op basis van interesses en niet op basis van verplichte activiteiten.

In deze pedagogiek ligt de nadruk op wat kinderen kunnen en niet op wat kinderen niet kunnen. Reggio Emilia is geen onderwijsmethode maar een filosofische benadering van het kind tot zes jaar. Het pedagogisch beleidsplan van Kindercentrum VillaDriel maakt gebruik van diverse elementen van deze benadering.

Uitgangspunten:

- De inrichting en materialen zijn wezenlijk onderdeel van de pedagogiek
- De methode van werken ligt niet vast en is daarom ook niet beschreven
- De ruimte is de belangrijkste factor omdat deze met name kinderen uitdagen om te onderzoeken en te experimenteren
- Inspirerende materialen waarmee de kinderen hun ideeën en interesses kunnen vormgeven
- Dat kinderen zich kunnen uitdrukken en communiceren is belangrijk
- Eigen identiteit, zelfstandigheid, initiatief, eigen interesses en creatieve vaardigheid
- Leidsters observeren, analyseren, spelen mee en luisteren vooral met aandacht wat het kind wil vertellen. De leidsters sluiten hiermee aan bij de ontwikkeling van een eigen identiteit, zelfstandigheid en de ideeën van de kinderen
- De Reggio Emilia staan de 3 R's voor: Ruimte, Respect en Respons

Kenmerken zijn:

- Elke dag is anders. Activiteiten gebaseerd op interesses en niet op verplichte activiteiten.
- Leidsters leren de kinderen beter door samen met hen te spelen
- Eén centrale ruimte en kleine ruimtes met specifieke functies
- Ouders hebben een belangrijke rol in het beleid
- Elk kind wordt serieus genomen

“kijk en luister goed, met volle aandacht. ieder kind is uniek!”

2. WETTELIJKE UITGANGSPUNTEN KINDEROPVANG

Het pedagogisch beleidsplan van KDV VillaDriel heeft als uitgangspunt het bieden van verantwoorde kinderopvang waarbij de ontwikkeling van het kind centraal staat. Voor de pedagogische onderbouwing van het begrip “verantwoorde kinderopvang” is vanuit de wet kinderopvang gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven:

- De emotionele competentie (elk kind is waardevol)
- De persoonlijke competentie (elk kind heeft talenten)
- De sociale competentie (elk kind is uniek)
- Eigen maken van normen en waarden, cultuur (elk kind heeft een veilige omgeving nodig om zich te kunnen ontwikkelen).

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe KDV VillaDriel de opvoedingsdoelen interpreteert. In hoofdstuk 3 zijn hiervan concrete praktijkvoorbeelden opgenomen.

EMOTIONELE COMPETENTIE

Bij KDV VillaDriel staat de ontwikkeling en ontplooiing van het kind centraal. Het ontdekken van interesses. De omgeving, achtergrond, cultuur en mensen hebben invloed op de ontwikkeling van het kind.

De ontwikkeling van een kind wordt gestimuleerd door een wisselwerking tussen de al in aanleg aanwezige ontwikkelingsmogelijkheden en de prikkels uit de omgeving. Door te leren van de ervaringen die het kind in de omgeving opdoet, ontwikkelt het kind zich. Ieder kind leert op zijn/haar unieke manier.

De pedagogische medewerkers van KDV VillaDriel erkennen wat een kind al zelf kan, tonen respect voor wat het nog niet kan, haken in op de leergierigheid door het kind te stimuleren en zelfvertrouwen te laten opbouwen. Zij staan open voor de gevoelens van het kind, proberen de gevoelens te begrijpen en kunnen hier vervolgens adequaat op ingaan.

Het realiseren van emotionele veiligheid is de basis voor het behalen van de drie andere pedagogische basisdoelen, te weten persoonlijke competentie, sociale competentie en normen en waarden. Het realiseren van emotionele veiligheid binnen kindercentrum VillaDriel ligt in het opbouwen van goede en vertrouwde relaties tussen de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Vaste rituelen, ritmen, voorspelbaarheid en regels zorgen ervoor dat kinderen zich zeker voelen. Vanuit een veilige basis durven én kunnen zij de wereld gaan ontdekken. Persoonlijk contact met de pedagogisch medewerker, een vertrouwde omgeving en de aanwezigheid van bekende groepsleden dragen bij tot het verkrijgen van een veilig gevoel. (*doel 1: emotionele competentie*).

PERSOONLIJKE COMPETENTIE

Met persoonlijke competentie worden persoonskenmerken bedoeld als weerbaarheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, flexibiliteit en creativiteit in het omgaan met verschillende situaties. Een kind kan hierdoor problemen adequaat aanpakken en zich goed aanpassen aan veranderende omstandigheden. Een kind leert en ontdekt wie het is, wat het kan, welke interesse het heeft, welke vaardigheden er nodig zijn in welke situaties. Daarnaast omvat het begrip persoonlijke competentie ook de competenties van kinderen op verschillende ontwikkelingsgebied zoals de motorische, de creatieve (spel en muziek), de talige en de cognitieve ontwikkeling.

De begeleiding van de kinderen bestaat uit een professionele handelwijze van de pedagogische medewerkers, waar de eigenheid en de mogelijkheid van elk kind een plaats krijgt binnen de grenzen van de groep, de

beschikbare ruimtes en het spel materiaal. Door het begeleiden op interesses en aanbieden van spel materiaal in een uitdagende omgeving, wordt de ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd en ontplooid.

Belangrijke middelen in de uitvoering om het ontwikkelen van persoonlijke competentie te waarborgen zijn het stimuleren van een kind, het unieke van elk kind stimuleren, het kind de ruimte bieden voor eigen initiatief. Je biedt een gevarieerd aanbod aansluitend op het ontwikkelingsniveau. het ontwikkelen van je eigen talent en je eigen persoonlijkheid. We bieden verschillende spel mogelijkheden in de ruimte aan. Hierbij kijken we naar de leeftijd van het kind en het ontwikkelingsniveau. *(doel 2: persoonlijke competentie)*.

SOCIALE COMPETENTIE

Sociale competentie omvat vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, een weg vinden in een groep, samenwerken, rekening houden met anderen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

In de interactie met andere kinderen, met volwassenen, de ervaringen van in een groep zijn en daar een weg in vinden ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar.

Het ontwikkelen van gevoelens van verbondenheid en sociale verantwoordelijkheid in een vertrouwde groep, de interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen kansen om te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving.

De afwisseling tussen de activiteiten is van belang om de rust te houden. Een groot en gevarieerd aanbod aan ontwikkelingsmateriaal is belangrijk. Gezamenlijke activiteiten, stimulering van samenwerken en aanbieden van uitdaging, creëren van speelhoekjes waar kinderen zich ook kunnen terugtrekken, maar ook hun fantasie kunnen uiten. *(doel 3: sociale competentie)*.

WAARDEN EN NORMEN

Ontwikkelen betekent ook zo nodig grenzen stellen. Medewerkers leren kinderen wat wel en wat niet kan binnen de grenzen van de groep en de beschikbare ruimtes. Het kindercentrum VillaDriel maakt geen keuze voor een bepaalde levensbeschouwelijke stroming, achtergrond of cultuur.

Voor veel kinderen is het kindercentrum de eerste sociale groep dat zij zich in bewegen. De basis dat o.a. bij het kindercentrum gelegd wordt, zal voor veel kinderen de bepalende basis zijn voor de rest van hun leven. Daarom vindt VillaDriel het erg belangrijk om veel aandacht te besteden aan de overdracht van waarden en normen. Elke kind moet de kans krijgen om de waarden en normen eigen te maken.

Normen en waarden zijn belangrijk binnen iedere cultuur. Denk daarbij bijvoorbeeld aan vrijheid, gelijkheid, democratie, respect en tolerantie. Sommige waarden zijn zelfs opgenomen in de grondwet, zoals gelijke behandeling en vrijheid van godsdienst.

Op basis van de normen en waarden die het kindercentrum heeft, ontstaan gebruiken, rituelen en regels. Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden en normen en regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. Zo kunnen zij hun weg vinden in de maatschappij. Kinderopvang biedt een bredere samenlevingsvorm dan een gezin. Kinderen ontmoeten er verschillende mensen en maken kennis met een diversiteit aan normen en waarden.

Het gedrag van onze pedagogisch medewerker speelt een cruciale rol bij morele ontwikkeling van kinderen. Door haar reactie ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van mogen en van moeten. De reacties van onze pedagogisch medewerker geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen

maar worden door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen of volwassenen. De pedagogisch medewerker heeft dus een belangrijke invloed op de ontwikkeling van empathie en pro sociaal gedrag.

Belangrijk voor uitvoering voor het eigen maken van de normen en waarden betreft de omgang met elkaar, specifieke situaties zoals een conflict, positieve benadering elkaar bij de naam aanspreken. afspraken maken wat wel en niet mag in de ruimte. Respectvol met elkaar omgaan, groepsgenoten en ruimte en spel. Elkaar wijzen op wat er gebeurt, verwoorden wat er gebeurt en respect voor elkaar en het materiaal. Stimuleren om rekening met elkaar te houden en aandacht geven aan culturen, religieuze vieringen en rituelen.

Regels zijn voor alle kinderen nodig om de sfeer goed te houden, maar kinderen moet wel weten wat de regels zijn en belangrijker nog ze moeten de regels begrijpen. Dus wij nemen te tijd om de regels uit te leggen wanneer de kinderen regels “overtreden”. Herhalen is echt belangrijk!

3. VERTALING NAAR DE PRAKTIJK VAN KDV VILLADRIEL

HET PEDAGOGISCH WERKPLAN VAN KDV VILLADRIEL

KDV VillaDriel staat voor het ontwikkelen van kinderen van 0-4 jaar in de breedste zin van het woord. Dit uit zich onder meer in: een veilige inrichting van binnen en buitenspeelruimtes, het gebruik van materialen, basisstructuur en de activiteiten die gericht zijn op interesses. Dit alles om het kind zich prettig te laten voelen in de opvang. Niet alleen omdat er goed voor hen wordt gezorgd, maar ook omdat ze telkens nieuwe dingen krijgen aangereikt (*doel 2: persoonlijke competenties*).

Het streven is dan ook dat pedagogisch handelen een basiskwaliteit is voor iedereen, die herkenbaar en hanteerbaar is en die voor het kind een meerwaarde heeft.

Dit betekent dat de pedagogische medewerkers als medeopvoeders niet alleen verantwoordelijk zijn dat kinderen veilig en onbezorgd met elkaar kunnen spelen (*doel 1 en doel 3: sociale/ emotionele competentie*) en dat eten en drinken wordt verzorgd, maar vooral dat zijzelf als opvoeder alle capaciteiten die in hun persoon aanwezig is gebruiken om kinderen te helpen en te stimuleren in hun groei naar zelfstandig volwassene (*doel 4: normen en waarden*).

Dit pedagogisch beleid is een proces dat gezamenlijk met de leidinggevende, medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en ouders wordt ontwikkeld, *maar nooit af is!*

Vanuit de vier basisdoelen werken wij bij KDV VillaDriel als volgt:

DE EMOTIONELE COMPETENTIE “ELK KIND IS WAARDEVOL”

Kinderen die zich veilig en beschermd voelen, staan open voor ontwikkeling. Veilig voelen is een basisbehoefte. Het gevoel van veiligheid in de KDV wordt bepaald door de medewerkers, de ruimtes / de omgeving /zichzelf kunnen zijn en het contact met andere kinderen.

De aanwezigheid van vaste en vertrouwde medewerkers is een basis om een goede relatie tussen kind en leiding te kunnen laten ontstaan.

De KDV VillaDriel biedt kinderen emotionele veiligheid door:

- De wijze waarop wij het kind met respect benaderen en de manier van communiceren.
- De dagelijkse omgang met het kind, zoals plezier maken, grapjes uithalen, stoeien, samen spelen.
- De wijze waarop wij het kind troosten, bevestigen, verzorgen, aanmoedigen, iets uitleggen.
- De wijze waarop wij aansluiten op de persoonlijke emoties en ervaringen van het kind.
- De mate waarin wij responsief reageren op een kind.
- De mate waarin wij consequent handelen.
- De mate waarin wij respect voor de zelfredzaamheid van een kind tonen.

We begroeten de kinderen als zij binnenkomen en geven hen en hun ouders persoonlijke aandacht om aan elkaar te wennen en de bijzonderheden aan te horen. We ondersteunen het kind naar behoefte bij het afscheid nemen van de ouders.

We praten met de kinderen op ooghoogte en we vertellen hen wat er gaat gebeuren. We zijn duidelijk in onze uitdrukkingen, zowel verbaal als non-verbaal.

We behandelen kinderen met respect, kindgericht, vanuit positieve betrokkenheid, uitgaand van de behoeftes en interesses. We erkennen de emoties van de kinderen. We bieden geborgenheid door de kinderen te knuffelen en te troosten. We zijn met onze aandacht gericht op de kinderen en de kinderen kunnen voortdurend een beroep op ons doen. De eigen groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind.

We bieden ook bij het buitenspelen emotionele veiligheid door zichtbaar aanwezig te zijn, toezicht te houden, mee spelen en kinderen te ondersteunen in hun spel. We bieden activiteiten, mogelijkheden en materiaal aan die de kinderen stimuleren in hun ontwikkeling en voorzien in hun behoeften.

De basis structuur van een KDV ligt vast in het dagprogramma. Die heeft betrekking op tijden voor eten, buitenspelen en geeft de kinderen zekerheid, een vertrouwde omgeving, structuur en veiligheid. De activiteiten worden afgestemd op de ontwikkeling en belevingswereld van de kinderen. Kinderen worden wel gestimuleerd om mee te doen. Tijdens de activiteiten geven we positieve feedback. Bij KDV VillaDriel is ruim voldoende speelmateriaal voor alle aanwezige leeftijdsgroepen. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben om zelf te kiezen en ook zelfstandig te gebruiken. De pedagogische medewerkers stimuleren en helpen het kind bij het kiezen van (nieuw) materiaal.

Bij het aanbieden van het speelmateriaal houden we rekening met veilig materiaal, wat gericht is op de ontwikkeling, beleveniswereld en interesse van het kind. We observeren, begeleiden en ondersteunen de kinderen bij conflicten bijvoorbeeld door te leren relativeren en ook bij het omgaan met angsten door deze bespreekbaar te maken.

Praktijkvoorbeelden:

Elke dag kent een aantal vaste, steeds terugkerende onderdelen op steeds dezelfde tijden zoals de eetmomenten, wc- en verschoonrondes, slaap- en rustmomenten, buitenspelen en vrij spelen. Aan deze verschillende momenten zijn vaste rituelen verbonden zoals liedjes zingen voor het eten, na het plassen handen wassen. Deze worden begeleid door vaste pedagogisch medewerkers.

Alle gevoelens van de kinderen worden serieus genomen en positief ontvangen/erkend door de pedagogisch medewerkers. Emoties die kinderen tonen bij bijvoorbeeld een moeizaam afscheid van vader of moeder worden gesignaleerd door de pedagogisch medewerker, benoemd en uitgelegd zodat kinderen zich gezien en gehoord voelen.

Verder worden kinderen geholpen bij het oplossen van conflicten met andere kinderen waarin we het volgende concept hanteren: de betrokken kinderen mogen om de beurt hun verhaal vertellen en iedereen luistert naar elkaar.

Bijvoorbeeld Sinterklaas en zwarte Piet kunnen bij sommige kinderen angstgevoelens oproepen. Wanneer een kind dan daadwerkelijk angstig is, wordt dat opgelost door het kind zodanig te begeleiden dat het kind zich niet alleen voelt in zijn angst maar binnen eigen grenzen zijn gevoelens durft te uiten en nieuwe stappen te zetten.

Elk kind heeft een eigen mentor. Door een eigen mentorkind te hebben is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen beter te leren kennen. Hierdoor kunnen zij beter inspringen op de behoeften van deze kinderen. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de opvang. Ook de ouders hebben nu 1 vast aanspreekpunt voor hun kind.

DE PERSOONLIJKE COMPETENTIE “ELK KIND HEEFT TALENT”

Met het begrip persoonlijke vaardigheid wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, temperament, doorzettingsvermogen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich aan te passen aan nieuwe uitdagingen en omstandigheden. In het *pedagogische medewerker-kind relatie* werken wij aan de persoonlijke competenties van een kind. We stimuleren de kinderen hun grenzen te laten ontdekken en te verleggen. We maken de kinderen bewust van de eigen capaciteiten, interesses en kwaliteiten. We gaan in op initiatieven van het kind, we belonen, prijzen en complimenteren het kind. We laten zien dat we er zijn voor het kind, ieder kind kan bij

ons terecht, we staan open voor de kinderen en geven ze vertrouwen. We letten op onze lichaamstaal, mimiek en intonatie. We laten zien dat we respect hebben voor het kind.

We praten met de kinderen door er naar toe te lopen en op ooghoogte met hen te spreken. Kinderen mogen vaak zelf hun keuzes maken bv. wat wil je op je brood of waar wil je mee spelen. We praten niet negatief over iets of iemand in het bijzijn van kinderen en er wordt niet over de hoofden van de kinderen heen gesproken. Een positieve sfeer is voor de ontplooiing van het kind erg van belang. In en met de groep dragen wij zorg voor de ontwikkeling van de persoonlijke vaardigheid van het kind. Dit kan in groepsverband onder de aandacht gebracht worden door activiteiten waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien (gezelschapsspel, toneelstukje, foto's van thuis). De groep is een sociale leefgemeenschap waarin geoefend kan worden met eigen mogelijkheden en grenzen. Ook wordt er plezier gedeeld en bemerkt wat gewenst en ongewenst gedrag inhoud.

Respect voor autonomie in de groep is zichtbaar in een vertrouwde, liefdevolle en veilige band met ons. We observeren de kinderen in de groep en zijn verantwoordelijk voor het welzijn van ieder individueel kind. Ieder kind is anders, autonoom, dus ieder kind heeft iets anders nodig om zich in de groep geaccepteerd te voelen. De pedagogische medewerker heeft hierin een belangrijke taak (begeleiding bij het oplossen van conflicten, de groep splitsen waar nodig en leren dat je respect moet hebben voor elkaar).

Door het inrichten van de ruimte dragen we bij aan de persoonlijke vaardigheid van het kind. Elke groep heeft tijdens eetmomenten zijn eigen vertrouwde omgeving en plaats in het gebouw.

Inrichting van de ruimtes: Het gebruik van de ruimtes en de inrichting van het gebouw is misschien wel het opvallendste aan de Reggio-methode. De ruimte vormt een wezenlijk onderdeel van de pedagogiek. Zij moet voor een groot deel bijdragen aan de verwezenlijking van de doelen en is daarom goed doordacht en aantrekkelijk. Volgens de visie van Reggio functioneren kinderen beter in kleine ruimtes met een specifieke functie. Kinderen houden ook van afwisseling en hebben veel verschillende behoeften. In de KDV VillaDriel zijn daarom verschillende ruimtes met verschillende hoekjes gecreëerd. De ruimtes zijn met elkaar verbonden en zijn licht en bieden veel verschillende mogelijkheden. Er is rekening gehouden dat er binnen voldoende bewegingsmogelijkheden zijn voor als het bijvoorbeeld een regenachtige dag is. De inrichting van de KDV houdt rekening met verschillende interesses, ontwikkeling, creativiteit en zelfstandigheid van het kind. Om de creativiteit en motoriek van het kind te stimuleren is een **knutselruimte en bouwhoek** ingericht. Het aanbod van speelgoed wordt afgestemd op de leeftijd van het kind. De inrichting van de **poppenhoek** is een uitnodiging om de fantasie te stimuleren door de wereld na te spelen. Voor de allerkleinsten is er een grote box aanwezig of kan er gekozen worden voor een grond box. KDV VillaDriel begeleidt op aanvraag de achterstanden van het kind. Bijvoorbeeld door te begeleiden met speeltjes, oefeningen en taalontwikkeling. Etc.

Hier wordt ons pedagogisch plan daadwerkelijk realiteit en zijn het niet alleen maar letters op papier! Onze vaste basis dagstructuur past zodanig in elkaar dat er rekening wordt gehouden met contacten met de ouders op haal- en breng momenten en de pauzes van de groepsleiding. Echter in het kader van respect voor autonomie en ontwikkeling van interesses is er wel ruimte om af te wijken per kind. Wij handelen naar de behoeften van het kind. We leren kinderen spelenderwijs (als activiteit) hun zelfstandigheid te ontwikkelen, bv door te stimuleren zelf hun jas en schoenen aan /uit te trekken. *"VAN DOEN KUN JE LEREN!"*

Hierbij komen we tegemoet aan de eigenheid van ieder kind.

Het spelmateriaal wat wij aanbieden past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, verrassing, verwondering, ongeduld of teleurstelling. Er is spelmateriaal om individueel mee te spelen maar ook in groepsverband.

We zorgen voor persoonlijke competentie in groepsverband. Praktijkvoorbeelden:

De pedagogische medewerker laat aan het kind de ruimte voor eigen initiatief met betrekking tot het meedoen aan activiteiten. Hierbij worden kansen geboden voor het ontdekken van eigen persoonlijkheidskenmerken zoals: zelfvertrouwen, creativiteit, initiatief, interesse en zelfredzaamheid.

Het ritme is afgestemd op de mogelijkheden die we hebben om de kinderen die aandacht te bieden die ze nodig hebben, bijvoorbeeld samen: eten, spelen, knutselen, bewegen, puzzelen en wandelen

We zorgen ervoor dat we plezier met elkaar hebben, maar er ook plek is om elkaar te troosten.

We leren omgaan met het ervaren van gewenst en ongewenst gedrag.

We bieden activiteiten en verschillende spelmaterialen aan. Pedagogische medewerkers begeleiden het spel/activiteit en proberen het kind uit te lokken.

We leren kinderen grenzen verleggen, maar kijken hierbij naar het ontwikkelingsniveau van elk kind afzonderlijk.

Bij het knutselen stellen we het resultaat niet als doel maar het plezier om er mee bezig te zijn en zelf te creëren.

Als er tenminste één van de groepsleiding binnen blijft kunnen kinderen zelf kiezen of ze mee naar buiten willen.

Wij geven kinderen positieve feedback waardoor ze trots op zichzelf worden en het gevoel krijgen dat ze iets kunnen.

We stimuleren de kinderen zelf hun keuzes te maken voor speelmateriaal en daarnaast stimuleren wij ook de kinderen om speelmateriaal te kiezen dat bijdraagt in hun ontwikkeling.

DE SOCIALE COMPETENTIE “ELK KIND IS UNIEK”

Het begrip sociale capaciteit omvat het zich in een ander kunnen verplaatsen, relativeren, kunnen communiceren, kunnen samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van een sociale verantwoordelijkheid.

De interactie met leeftijdsgenoten biedt kinderen een leeromgeving. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

In de pedagogische medewerker–kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van de sociale capaciteit van een kind. De rol van een pedagogisch medewerker in de interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend, maar ook bruggenbouwer. We leren een conflict op lossen door ze bewust te laten worden van wat er gebeurd. We stellen ons in eerste instantie passief maar wakend op en passen onze houding en handelen aan naar behoefte van het moment. In gesprekje met het kind wordt het kind uitgenodigd te vertellen over zijn/haar belevenissen. Ook d.m.v. samen met het kind iets doen, dus samenwerken en samen spelen, bevorderen wij de sociale vaardigheid.

KDV VillaDriel biedt ruimte voor zowel rustige als drukke activiteiten, zowel binnen als buitenmogelijkheden

Praktijkvoorbeelden:

We stimuleren de kinderen iets te doen wat ze moeilijk of wellicht spannend vinden om te doen. Hierbij kun je denken aan zelf proberen je schoenen of jas aan te doen. We helpen daar waar nodig is.

In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale vaardigheid van een kind. De groep biedt kinderen de mogelijkheid te leren omgaan met verschillen tussen groepsleden.

Volgens de vaste basis dagstructuur, zitten de kinderen tijdens de eetmomenten aan tafel. Deze momenten zijn bij uitstek goede momenten om met elkaar te praten over onderwerpen. We stimuleren de kinderen elkaar te helpen, iets door te geven, vertellen over zijn dag, etc. We leren de kinderen elkaar complimentjes geven en geven daarin het voorbeeld.

We bieden speelmateriaal aan om de sociale vaardigheid te ontwikkelen zoals gezelschapsspelletjes, muziekinstrument, poppen, verkleden kleren, blokken en autootjes, kringspelletjes. We spelen mee met de kinderen om hun specifiek deze competentie te leren.

Het kleurgebruik en de inrichting van het kindercentrum VillaDriel sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en de ruimtes zijn veilig en schoon. De kinderen kunnen zo vol overgave spelen en bewegen. Hierdoor leren ze op zichzelf en hun omgeving te vertrouwen.

We moedigen kinderen aan om nieuwe activiteiten of spelletjes te doen en stimuleren kinderen in hun ontwikkeling door ergens een nieuwe uitdaging aan toe te voegen, bijvoorbeeld door een puzzel aan te bieden met net wat meer stukjes dan het kind gewend is of bij een baby een speeltje net iets verder weg te leggen zodat de baby moeite moet doen om het pakken.

Er is voor elk ontwikkelingsgebied (cognitief, motorisch, constructief, creatief en sociaal emotioneel) voldoende speelmateriaal aanwezig zodat een kind ruimschoots kan kiezen, zoals (voorlees)boeken, muziek, knutselmateriaal, spelletjes, puzzels/duplo/lego, poppen, auto's en verkleedkleren. In Onze buiten speeltuinen kunnen de kinderen rennen, klimmen, fietsen en stappen.

NORMEN EN WAARDEN “ELK KIND HEEFT RECHT OP EEN VEILIGE OMGEVING OM ZICH TE KUNNEN ONTWIKKELEN”

Om de kinderen houvast te bieden is het belangrijk voor ze om te weten wat er van hen wordt verwacht. Wij maken gebruik van vaste basis dagstructuur, dat betekent dat de eetmomenten plaatsvinden in de vaste groep en ruimte. Duidelijke afspraken over de normen en waarden die we in de groep hanteren. Wat is wenselijk gedrag en wat is onwenselijk gedrag, maar ook wat is mijn aandeel hierin, de wederkerigheid van actie en reactie.

We leren kinderen rekening houden met de ander, door het (h)erkennen van eigen en andermans emoties en gevoelens. Bijvoorbeeld: elkaar met de naam aanspreken (geen scheldnaam), op de beurt wachten, niet door elkaar heen praten, niet pijn doen, niet pesten en omgaan met conflicten. Elk kind heeft recht op een veilige leefomgeving waar niet gepest wordt. De KDV VillaDriel doet er alles aan om dat te bewerkstelligen. Wij spreken de Pester aan en maak hem/haar duidelijk dat met het pesten gestopt moet worden.

We leren de kinderen in de binnen- en buitenruimtes hoe we die ruimtes willen gebruiken. Hoe er met elkaar wordt omgegaan, waar bepaalde activiteiten wel of niet gedaan kunnen worden. Respect voor de spullen van een ander, respect voor de natuur en dieren.

In de groep begeleiden we de kinderen in interacties naar elkaar en naar de groepsleiding toe. We leren de kinderen hun gevoelens benoemen, iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends te beleven. We leren de kinderen dat de beleving van emoties voor alle kinderen anders is en dat te respecteren.

We leggen de kinderen uit welke omgangsvormen we verwachten van de kinderen. We stimuleren de kinderen om 'alstublieft' of 'dank je wel' te zeggen, elkaar waarderen en complimenteren.

We geven de kinderen uitleg en informatie over de activiteit zodat zij weten wat er gaat gebeuren en wat er van hun verwacht wordt. De uitleg en informatie wordt aangepast bij het ontwikkelingsniveau en belevingswereld van de kinderen. We bespreken en begeleiden de kinderen met de nieuwe ervaringen die ze tijdens een spel of bij een activiteit opdoen.

Dagelijks in overleg bieden wij de kinderen activiteiten aan maar respecteren ook hun keuze er niet aan mee te doen. Bij de KDV VillaDriel zijn de activiteiten geen verplichting. Wanneer het kind van de zijlijn meekijkt en interesse toont, nodigen we het toch uit om mee te doen. Uitgangspunten van onze dagindeling buiten de basis structuur is: Overleggen met kinderen over de mogelijkheden en activiteiten die worden aangeboden, luisteren en kijken waar hun interesses en behoeften liggen en daar op inspelen.

Praktijkvoorbeelden:

Als een van de kinderen een ander kind (per ongeluk) pijn doet, wordt het betrokken bij het troosten van het andere kind.

Wij gebruiken geen vieze of lelijke woorden . Wij geven het goede voorbeeld.

Om het kind empathie te leren ontwikkelen, is het belangrijk het zelf ook te laten zien. Om te beginnen door aardig te zijn tegen onszelf: het is normaal dat iedereen af en toe fouten maakt, dat hoort nu eenmaal bij het leven. Dat weten wij natuurlijk wel, maar gedraag ons daar ook naar? Want waar het om gaat, is hoe wij hiermee omgaan. Scheld onszelf dus ook niet uit voor domkop als wij iets vergeet. Wij geven het toe als wij fout zitten, wij zeggen zelf ook sorry als de situatie daarom vraagt en zorgen voor een oplossing.

We accepteren geen pesten en laten geen kinderen buitensluiten. Wij Leggen uit de nadruk op de gevoelens van andere kind.

Het is belangrijk dat het kind snapt en in de gaten heeft wat voor uitwerking zijn gedrag heeft op een ander. Wij helpen het kind hierbij door bij botsingen met andere kinderen rustig en op een neutrale toon wat hints te geven, zoals: 'Zag je Lisa's gezicht? Zag je hoe ze keek? Hoe denk je dat ze zich nu voelt? Hoe denk je dat jij je zou voelen?'

Wij leggen uit het kind waarom iets fijn, aardig, respectvol of behulpzaam is. Waarom je iets belangrijk vindt of waarom je iets doet. Bijvoorbeeld: 'je moet opstaan voor een oudere mevrouw in de trein omdat dat hoort' of: 'ouderen mensen zijn slechter ter been en kunnen niet altijd stabiel of lang staan, daarom is het fijn om voor ze op te staan als je jonger bent'.

Iedereen is goed zoals hi/zij is en mag zijn zoals hij/zij is. Wij leren het kind dat er ook andere culturen zijn en dat de gewoonten van iemand met een andere achtergrond kunnen verschillen van "onze" regels. Dat onze normen en waarden niet per se beter zijn dan die van een ander. Zo stimuleer je hem zich in te leven in een ander en zich open te stellen voor andere ideeën. Een kind in aanmerking laten komen met andere culturen is een hele mooie manier. Door boeken te lezen, verhalen vertellen, een film laten zien, een eten laten proeven, een bijzonder plekken bezoeken, enzovoort.

Eerst vragen, niet zomaar afpakken. Wij helpen het kind van jongs af aan om zich te verplaatsen in de ander. Dat is nog heel lastig voor hele jonge kinderen maar je kunt er zeker al een begin mee maken door vanaf dat ze het begrijpen steeds weer te verwoorden hoe iets voor een ander is. En als ze wat ouder zijn ze mee te nemen in: 'Is het fijn als iemand iets afpakt? Kijk, het kindje huilt ervan...'

Geen dingen stuk maken en vriendelijk tegen elkaar zijn, maar gaat soms fout. Wij Leren het kind sorry zeggen, Nou, dat is nogal wat!... en niet gemakkelijk voor heel veel volwassenen. Laat staan voor kinderen. Sorry zeggen gaat niet vanzelf. Kinderen moeten dat leren en dat gaat met vallen en opstaan. Maar het is wel belangrijk. Excuses aanbieden hoort bij onze normen en waarden. Wij kunnen het vergelijken met dankjewel en alsjeblieft zeggen. Ook dat moeten kinderen leren. Het is goed dat ze het leren, omdat het beleefdheidsregels zijn die een nuttige functie hebben bij de sociale omgang.

Wij leren het kind zorgen voor een oplossing. Als het gedrag van een kind heeft gezorgd voor verdriet of boosheid bij de ander, wij proberen dan samen met hem naar een oplossing te zoeken. Als kinderen zich goed voelen, zijn ze eerder geneigd om iets goeds te doen. Wij proberen dus niet het schuldgevoel van een kind nog groter te maken. Het is belangrijk dat het kind leert hoe hij/zij op een meer positieve en gezonde manier op een situatie kan reageren

Wanneer jonge kinderen liegen spreken we over het algemeen van jokken. Jonge kinderen zijn nog niet in staat om objectief naar de waarheid te kijken, waardoor fantasie en de werkelijkheid door elkaar kunnen lopen.

Vanaf een jaar of zes, zeven zijn kinderen in staat om realistisch te denken en kunnen ze echt bewust gaan liegen. Hoe gaan wij er om? Wij belonen de eerlijkheid. Geeft het kind eerlijk toe dat hij/zij iets fout heeft gedaan, laten wij dan merken dat wij dat waarderen. Wij vertellen dat wij blij zijn dat hij/zij naar ons toe is gekomen, ook al vinden wij het niet leuk wat het kind heeft gedaan. Hierdoor zal hij/zij in het vervolg eerder geneigd zijn om de waarheid te vertellen.

Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op basis van kenmerken, zoals afkomst, huidskleur, sekse en seksuele voorkeur. Racisme is negatief gedrag naar iemand van een ander ras. Welke huidskleur een kind heeft, zegt natuurlijk niets over wie hij/zij daadwerkelijk is. Vooroordelen (gedachten) leiden soms tot discriminatie (gedrag), maar niet altijd. Wij geven zelf het goede voorbeeld. Door respect en waardering te tonen voor anderen leren wij de kinderen dat mensen met andere gewoonten niet raar of eng zijn.

We staan niet toe dat een kind als persoon wordt afgekeurd. Gedrag kan wel worden afgekeurd. Dit subtiele onderscheid wordt duidelijk in het voorbeeld "Jij bent stout" versus "Jij doet stout". Uitspraken als "Dat is stom" of "Dat is vies" worden meteen gecorrigeerd in "Dat vind ik niet leuk" en "Dat vind ik vies". Zo leren kinderen elkaars mening respecteren.

Als een kind hulp nodig heeft met iets of iets wil, kan een kind dat gewoon vragen (indien de leeftijd dat toestaat). Een ander commanderen of bevelen uitdelen, staan we niet toe. Een kind leert zo respect hebben voor een ander en zal ervaren dat het ook respect terugkrijgt.

Indien een kind een keus heeft, zullen wij een kind ook altijd vragend benaderen. Dit geldt bijvoorbeeld bij het kiezen van een spelactiviteit of het kiezen van broodbeleg. We zullen altijd luisteren naar het antwoord. Heeft het kind eigenlijk geen keus, dan zullen we ook niet vragen, maar 'stellen'. Als een kind buiten gaat spelen, maar het is te koud om zonder jas naar buiten te gaan, dan vragen we niet "Wil je je jas aantrekken?", maar dan zeggen we "Je gaat je jas even aantrekken".

Wanneer er iets gebeurd is dat niet door de beugel kan, maar het onduidelijk is wie het heeft gedaan, dan gaan we met de kinderen in gesprek (mits de leeftijd dat toestaat). We vinden het belangrijker dat de kinderen vertellen wat er is gebeurd en ook kunnen vertellen wat er niet goed aan was (en waarom niet) dan dat er consequenties moeten volgen op wat er is gebeurd.

4. ORGANISATORISCH ASPECTEN VAN HET PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

In dit hoofdstuk worden de acties beschreven die ondernomen worden om het pedagogisch beleidsplan in de praktijk te laten werken.

PLAATSING VAN EEN KIND BIJ KDV VILLADRIEL

Groepsindeling en pedagogisch medewerkers:

In het kinderdagverblijf van VillaDriel wordt gewerkt met één verticale groep met kinderen van 0 tot 4 jaar. In de baby/dreumesgroep/peutergroep kunnen maximaal 16 kinderen verblijven waarbij zij afhankelijk van de groeps grootte door twee tot 4 gediplomeerde pedagogisch medewerkers opgevangen worden. Ruilen van opvangdag is mogelijk binnen dezelfde stamgroep als er voldoende plek beschikbaar is.

Intake

De nieuwe ouders hebben voor de startdatum van de opvang een intakegesprek op de kinderdagverblijf. Tijdens dit gesprek wordt uitleg gegeven over de dagelijkse gang van zaken en worden er afspraken gemaakt met de ouders over bijvoorbeeld eten, slapen, halen en brengen. Het begeleidend formulier komt in een map op de groep waar het kind wordt opgevangen, zodat het voor de pedagogisch medewerkers altijd bij de hand is.

Wennen

In overleg kan na tekening van de plaatsingsovereenkomst een wen dag afgesproken worden. Indien meerdere wendagen nodig zijn wordt dit met de ouders besproken. Dit is afhankelijk van de individuele behoeften van het kind. Pedagogisch medewerkers bieden tijdens de wenperiode vertrouwen en ondersteuning aan het kind, zodat het zich veilig en vertrouwd gaat voelen in de groep. Een kort en duidelijk afscheid van de ouders biedt de meeste duidelijkheid voor het kind, waardoor het kind sneller wennen kan.

Brengen en halen

Op de breng- en haalmomenten wordt belangrijke informatie over het kind uitgewisseld. Ouders kunnen tijdens het brengen (liever voor 8:30) praktische informatie over het kind ook doorgeven. Op het moment dat ouders het kind komen halen, geven de pedagogisch medewerkers belangrijke informatie over het kind, zoals de activiteiten die het kind heeft ondernomen tijdens de opvangdag. Omdat de contactmomenten vaak kort zijn, is het altijd mogelijk om een gesprekje met de pedagogisch medewerkers aan te vragen, zodat op een rustiger moment uitgebreid met elkaar gesproken kan worden. Eenmaal per jaar krijgen de ouders in ieder geval zo nodig de gelegenheid om op een 10-minutengesprek te komen.

Interactie tussen de vestiging Hoorzik en The Talent Factory KDV

Bij het KDV zal er minder interactie zijn tussen de twee vestigingen. Baby's en peuters blijven op de vestiging waar ze zijn ingeschreven. Echter bij aanvraag van extra opvang dagen of wachtlijsten kan de ouder beslissen of ze opvang willen in de andere locatie.

Dagindeling

Op het kinderdagverblijf vinden we het belangrijk dat kinderen regelmaat in de dagindeling ervaren. Regelmaat geeft een gevoel van veiligheid voor kinderen.

Continuïteit en regelmaat zijn erg belangrijk bij de verzorging en opvang van kinderen. Vaste leiding en een vaste dagindeling helpen hier natuurlijk bij. Vaste momenten op een dag zijn voor jonge kinderen herkenbaar. Het gaat hierbij om de terugkerende dingen als eten, slapen en bijvoorbeeld buitenspelen. Het maakt de dag overzichtelijk. De gezamenlijke momenten op de dag zijn voorwaardenscheppend voor de ontwikkeling van de groep als geheel. De kinderen krijgen vanuit deze gezamenlijke sfeer ook begrippen aangeleerd op het gebied van regels en gewoontevorming zoals:

Tafelmanieren (bijvoorbeeld blijven zitten tot iedereen klaar is), hygiëne (handen wassen) en omgangsregels (rekening leren houden met andere, jongere kinderen in de groep). Kinderen vinden de dagelijkse activiteiten heel plezierig en ze geven een band tussen de kinderen onderling en de kinderen als groep met de leiding. Het leren functioneren in een groep is belangrijk voor het functioneren later op de basisschool en in de maatschappij.

De baby's krijgen hun voeding volgens hun eigen schema. Ook het slaapritme wordt zo veel mogelijk aangehouden naar de eigen behoefte van het kind. Tussen de voedingen en het slapen door wordt er met de baby's gespeeld, maar ze zullen ook gestimuleerd worden om zelfstandig te spelen. De dreumesen eten en slapen zoveel mogelijk op vaste tijden. Ook de peuters hebben een vaste dagindeling. De peuters die zo tegen hun vierde jaar aan zitten, blijven op. Zo wennen zij vast aan het ritme van de basisschool.

Dagindeling dreumesen en peuters

07.00 – 8.30 uur: De kinderen worden gebracht.

De kinderen worden samen op hun eigen groep opgevangen. Ouders en leiding hebben de gelegenheid informatie uit te wisselen. Kinderen kunnen vrij spelen. De baby's en jongste kinderen worden in de wipper of box gelegd.

8:30 – 9:00 uur: Vrij Spelen; Alle kinderen zijn gebracht en alle pedagogisch medewerkers zijn aanwezig. Er kan vrij gespeeld worden zoals puzzelen, kleuren, poppenhoek, duplo/lego tafel, spelletjes, autootjes en lezen.

09:00 – 10:00 uur Kring; hierin wordt met de kinderen gesproken over wat ze bezig houdt, gezongen, verhaaltjes verteld, kringspelletjes.

10:00 uur : Fruit(hapje) of cracker eten en drinken.

10:30 uur: Verschonen en toiletbezoek.

10:45 uur: vrij spelen en/of gezamenlijke activiteit. Een creatieve activiteit en/of voorlezen en/of digitale prentboek (bijv: Pretboek). Liedjes zingen, knutselen, kleien etc.

Bij mooi weer wordt er zeker buiten gespeeld.

11:45- 12:00 uur: Toiletgebruik, handen wassen en daarna wordt samen met de pedagogisch medewerkers gegeten (broodmaaltijd);

13:00 uur: De (meeste) kinderen gaan naar bed. De kinderen die niet meer naar bed gaan kunnen vrij spelen en/of knutselen;

15.00 uur: Tussendoortje of fruit eten en wat drinken

15.30 uur: Verschoning en toiletgebruik;

16.00 uur: (Buiten)spelen of een andere activiteit

16.00 –18.00 uur: Ophalen van de kinderen en informatie-uitwisseling aan de ouders.

Baby's tot ca. 1 jaar hebben zijn eigen eet en slaapritme.

Slapen en rusten

Tijdens de intake wordt er met de ouders een afspraak gemaakt over het slaapritme en de slaaphouding van hun baby of peuter. Baby's slapen wanneer zij behoefte hebben om te slapen. De grote peuters slapen op een stretcher. Als een peuter minder slaapbehoefte heeft en bijvoorbeeld bijna naar de basisschool gaat blijft het kind wakker. Dit zal dan eerst besproken worden met de ouders.

Spelen en activiteiten

Een baby staat voor een groot deel van de dag in het teken van verzorging. Tijdens de individuele verzorging op de commode wordt er met de kinderen gepraat en/of gezongen en geknuffeld. Het aanbod van speelgoed is aangepast op de leeftijd. Er wordt voldoende variatie aangeboden. Bij mooi weer wordt er buiten gespeeld; er is water en zand om mee te spelen, evenals rijdend materiaal. In het dagritme is een aantal vaste activiteiten opgenomen, zoals het voorlezen, knutselen en eten. Daarnaast is er veel ruimte voor peuters om zelf te spelen. Het is niet nodig, en zelfs niet gewenst, om kinderen de hele dag bezig te houden.

Open deuren

Wij hanteren een "Open deuren beleid". Bij de speelruimte, poppenhoek, lego/duplo hoek en de knutsel en eetruimtes zijn geen deuren aanwezig. Bij de slaapkamer en de verschoonruimtes zijn om veiligheid en hygiënische redenen wel deuren voorzien. Op deze manier wordt voor de kinderen een "veilige" bewegings- en speelruimte gecreëerd. Kinderen kiezen zelf wat ze willen doen, waar en met wie ze willen spelen. Kinderen hebben de behoefte om de wereld om hun heen te ontdekken en te verkennen. Het werkt positief voor de sociale ontwikkeling, de kinderen wennen aan meerdere pedagogisch medewerkers en gaan spelenderwijs relaties aan met andere kinderen. In het beleid van "open deuren" wordt er ook rekening gehouden met de baby's. KDV VillaDriel maakt gebruik van camera's en babyfoon, die om onze open deuren beleid goed te kunnen waarborgen.

Eten en drinken

Op het dagverblijf wordt er met elkaar als groep gegeten en gedronken. Gezamenlijk eten heeft meerdere functies. Behalve dat eten en drinken noodzakelijk zijn voor de ontwikkeling van een kind, heeft het ook een sociale functie, een sfeerfunctie en een moment van rust. Er zijn verschillende tafelmomenten waarbij de kinderen verschillende soorten voeding en drinken aangeboden krijgen. De kinderen eten samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel. De kinderen krijgen eerst een boterham met hartig beleg en mogen vervolgens kiezen voor een boterham met zoet beleg. Soms krijgen de kinderen iets extra's en dit kunnen verschillende producten zijn, zoals bijvoorbeeld: knakworstjes, pannenkoeken, poffertjes of tosti's. In principe worden de kinderen nooit gedwongen hun bord leeg te eten. Ze worden wel gestimuleerd om voldoende te eten. Bij een afwijkend eetpatroon of andere bijzonderheden wordt dit tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers besproken. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat de baby's en peuters goed drinken. 's

Morgens rond tien uur en tijdens de lunch wordt er gedronken. In de middag krijgen de kinderen nogmaals iets te drinken tijdens fruit eten. Bij warme weer wordt water meerdere malen aangeboden. De kinderen krijgen water, vruchtensap, thee of melk te drinken. Kinderen kunnen altijd water drinken als zij dat willen.

BIJZONDERHEDEN

Flesvoeding:

Omdat er te veel variaties zijn in de flesvoeding en ook omdat deze beperkt houdbaar zijn, wordt ouders verzocht fles, spenen en flesvoeding met naam van het kind zelf mee te nemen. Het is altijd mogelijk om borstvoeding mee te brengen. Dit wordt dan in de koelkast geplaatst.

Dieet, allergie, andere culturen:

Ouders zijn verantwoordelijk om de pedagogisch medewerkers op de hoogte te stellen van bijzonderheden en wensen rondom de voeding van hun kind. Bijzonderheden zoals een allergie, dieet of wensen vanuit een geloofsovertuiging worden tijdens het intakegesprek op het formulier genoteerd. Als er een kans is op een heftige allergische reactie van het kind op bepaalde voeding dan geven de ouders op het formulier aan welke stappen in een dergelijke situatie ondernomen moeten worden.

Feesten en trakteren

Bij de verjaardag mag een kind natuurlijk een traktatie uitdelen. Maar ook als het kind afscheid neemt en naar de basisschool gaat. Niet alle traktaties vinden wij zijn geschikt om uit te delen, denk bijvoorbeeld aan lolly's chips en snoep. Ouders kunnen altijd overleggen met de groepsleiding voor een geschikte traktatie. (bijvoorbeeld: Danone, fruitspiesje, ontbijtkoek en soepstengel etc.) De pedagogisch medewerkers vieren samen met het kind en de groep zijn/haar verjaardag. In overleg met de ouders kijken we welke dag de verjaardag gevierd wordt. De pedagogisch medewerkers maken een feestmuts en een stoel wordt versierd voor de jarige en natuurlijk wordt een heel repertoire aan verjaardag liedjes gezongen!

VERSCHONEN, TOILETGANG EN ZINDELIJK WORDEN

Verschoning

Op het kinderdagverblijf zijn luiers van Kruidvat merk aanwezig. Heeft u liever andere luiers dan verzoek wij de ouders zelf deze te brengen. Kinderen die een luier dragen worden regelmatig gecontroleerd op een vieze luier en zo nodig verschoond. Daarnaast hebben de kinderen 3 vaste verschoonmomenten (zie de dagindeling)

Toiletgebruik en zindelijkheidstraining

Peuters zien hoe andere kinderen met de zindelijkheidstraining bezig zijn en worden daardoor gestimuleerd. Wanneer de ouders thuis met zindelijkheidstraining bezig zijn en het kind er zelf aan toe is, kan dat op het kinderdagverblijf worden voortgezet. Het wordt spelenderwijs gedaan. Kinderen die aangeven zelf te willen plassen krijgen daar de gelegenheid toe. Deze kinderen mogen zonder luier rondlopen. Wanneer er ongelukjes gebeuren wordt er geen negatieve aandacht aan geschonken. Het kind wordt altijd geprezen wanneer het kind een kleine of grote boodschap op de wc doet. Bij de zindelijkheidstraining krijgen de kinderen een kaart met hun naam erop. Telkens wanneer een kind op de wc geweest is krijgt het kind een sticker. Kinderen die al helemaal zelf naar het toilet kunnen gaan lopen vanuit de groepsruimte al dan niet onder begeleiding van de

pedagogisch medewerker naar het toilet. Daarnaast wordt er goed op toegezien dat kinderen hun handen wassen.

HET KIND

3+ peuter

De oudste peuters vanaf 3+ gaan zo vaak als mogelijk is, mee naar de ruimte van de BSO om met de oudere kinderen, allerlei uitdagingen aan te gaan waarvoor de jongere peuters op de peutergroep nog te klein zijn. Daarnaast stimuleren wij, individueel of in een klein groepje de kinderen op gebied van taal, motoriek en sociaal ontwikkeling. Op deze manier worden de oudste peuter ook voorbereid op een nieuwe fase, de school.

DE VVE ASPECTEN BINNEN KDV VILLADRIEL (VOOR EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE)

VVE - voor- en vroegschoolse educatie

Bij een onderwijsachterstand presteert een kind met bepaalde omgevingsachtergrond minder goed in het onderwijs in vergelijking met een kind met eenzelfde leerpotentieel, maar zonder die bepaalde achtergrond. Het rijksoverheid onderwijsachterstandenbeleid is gericht op het verminderen en voorkomen van onderwijsachterstanden. Binnen dit beleid krijgen peuters met een risico op een onderwijsachterstand door middel van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) spelenderwijs een stimulerend en taalrijk aanbod waarmee hun ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek, en op sociaal-emotioneel vlak op gestructureerde en samenhangende wijze wordt gestimuleerd. Voorschoolse educatie wordt aangeboden in VVE-groepen op kindercentrum VillaDriel en is gericht op peuters tussen 2 en 4 jaar.

Het is de bedoeling dat deze kinderen een betere start op de basisschool maken en een toekomstige onderwijsachterstand mogelijk worden voorkomen of verminderd.

De VVE methode waarmee wij bij het kindercentrum VillaDriel werken, stimuleert de brede ontwikkeling van kinderen op een speelse manier en sluit zich aan elke bestaande methode. Wij werken vanuit het kind, daarom proberen wij kinderen 'op maat' te stimuleren een volgend stapje in hun ontwikkeling te zetten. "Elke kind is uniek". Om te beginnen zorgen we voor een leuke en uitdagende ruimte waarin voor de kinderen van alles te beleven valt. We doen allerlei stimulerende activiteiten met de kinderen tijdens de kring, de verzorging en het spelen. Vóór het fruit eten zingen we bijvoorbeeld liedjes die passen bij het thema waar we met de groep mee bezig zijn. Dezelfde activiteit kunnen we op verschillende manieren doen, waarbij we aansluiten bij de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. Alle kanten van de ontwikkeling komen aan bod: de sociaal-emotionele ontwikkeling (bijvoorbeeld het eigen 'ik' ontdekken, samenspelen en meeleven met anderen), taalontwikkeling, motoriek (bijvoorbeeld rennen, springen, torens bouwen, knopen open en dicht doen) en het kennismaken met rekenprikkel (bijvoorbeeld interesse in getallen, ordenen, 'meten').

Omdat jonge kinderen vooral leren door zelf te ervaren, vinden we de eigen inbreng van kinderen bij de activiteiten belangrijk. We doen vaak activiteiten met kleine groepjes kinderen. Hierdoor hebben we tijd om kinderen goed te begeleiden en kunnen kinderen ook van elkaar leren. Telkens staat er een ander thema centraal. Bijvoorbeeld 'Wat heb jij aan vandaag?', 'Eet smakelijk!' of 'Dit ben ik!'.

Naast het doen van uitdagende en doelgerichte activiteiten, zijn de pedagogisch medewerkers de hele ochtend en/of middag alert op mogelijkheden om op speelse manier de ontwikkeling van de kinderen te prikkelen. Bijvoorbeeld door over de kleuren van autootjes te praten "kun je mij het blauwe autootje geven?", samen de bekers te tellen, "wat is groter en welke is de kleinste?" Opruimen van de Duplo blokjes per kleur, enzovoort. Ook hierbij let de pedagogisch medewerker er op dat ze aansluit bij het niveau van de kinderen.

We houden natuurlijk iedere keer dat een kind komt in de gaten hoe het met het kind gaat: hoe hij zich voelt en welke ontwikkelingsstappen het zet. Om ervoor te zorgen dat we dit goed in het oog blijven houden, maken we iedere ochtend en/of middag hierover korte aantekeningen. Twee keer per jaar kijken we extra goed naar de ontwikkeling van ieder kind in de groep en dat wordt een keer per jaar besproken met de ouders of zo nodig bij aandacht of zorgpunten meerdere malen per jaar.

Het is van belang dat de VVE-activiteiten aansluiten bij de normen en waarden en praktische mogelijkheden van ouders. Dit is vaak lastig omdat ouders verschillende sociale en culturele achtergronden hebben en de behoeften van ouders verschillend kunnen zijn. Daarom is het belangrijk dat leidsters en ouders van elkaar op de hoogte zijn over ideeën omtrent de ontwikkeling van kinderen en dat zij veel informatie uitwisselen om de leefwerelden van thuis en de instelling zo veel mogelijk met elkaar te verbinden

Het Kinderopvangfonds heeft een serie geanimeerde prentenboeken gemaakt: de WePboeken. Deze WePboeken stimuleren de taalontwikkeling bij peuters door gebruik te maken van woorden, beelden, geluiden en de mogelijkheden van multimedia bij de verwerking. Hierdoor gaat taalbegrip twee keer sneller dan bij een "gewoon" prentenboek! En samen kijken geeft bij peuters en kleuters een veilig en knus gevoel. Dit bevordert het leesplezier.

Kindercentrum VillaDriel maakt gebruik van de WePboeken. ze zijn onderverdeeld in drie leeftijdscategorieën:

A: Animaties geschikt voor de leeftijd 2-3 jaar. De tekst is eenvoudig. Het verhaal richt zich op de belevingswereld van het kind en speelt zich af in het nu.

B: Animaties geschikt is voor de leeftijd 3-4 jaar. De zinnen zijn kort. Het verhaal kan zich afspelen in het verleden of in de toekomst.

C: Animaties geschikt voor de leeftijd 4-5 jaar. Het kan een niet realistisch verhaal zijn, niet het echte leven. Waarbij de beelden de tekst verduidelijken.

VillaDriel werkt met een **peuter+** groep als een soort peuterarrangement. Kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar kunnen deel maken van deze groep. In de BSO ruimte, wanneer de BSO kinderen naar school zijn, kunnen dan extra activiteiten uitgevoerd in de vorm VVE.

Onze tijden

Ochtend: Ma, di wo, do en vrijdag van 8 tot 12uur. (Brengen van 8 uur tot 8:15 en ophalen van 11:45 tot 12 uur)

Middag: Ma, di en Donderdag van 13 tot 15 uur (Brengen van 13 uur tot 13:15 ophalen van 14:45/15uur)

Samenwerking met basisschool (schoolkinderen)

Bij de kinderdagopvang (BSO) is er, daar waar mogelijk, veel aandacht voor de afstemming en samenwerking met de basisscholen in de buurt. Daarnaast hebben we contact met de leerkrachten om onze werkwijze goed op elkaar aan te laten sluiten per kind die behoeft om extra begeleiding en oefeningen heeft zodat de schooljaren voor deze kinderen ook soepel verloopt.

CORRIGEREN EN BELONEN

Op het kinderdagverblijf worden de kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Door de groepssituatie waarin kinderen meestal op vanzelfsprekende wijze meedoen met de groep is het corrigeren van kinderen veel minder een item dan in de thuissituatie. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont, wordt eerst gekeken naar het individuele kind en nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn (niet lekker in zijn vel, verveling, onzekerheid, wijziging in de thuissituatie of ontwikkelingsproblematiek). De pedagogisch medewerkers kunnen hier op deze manier rekening mee houden. Wanneer een kind na een waarschuwing negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker het kind op ooghoogte (gehurkt) op rustige wijze aanspreken en het daarbij ook aankijken. Bij herhaling kan het kind zo nodig voor korte duur op een bepaalde plek neergezet worden om zo even uit de situatie te zijn. Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Tegelijkertijd wordt positief gedrag door complimenten gestimuleerd. Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van hun kind. Wellicht dat de ouders thuis ook met dit gedrag te maken hebben. Er kan dan goed afgestemd worden wat de beste benadering zal zijn.

ZIEKE KINDEREN EN MEDICIJNEN

In geval van ziekte van hun kind wordt ouders verzocht het kinderdagverblijf hier altijd over te informeren. Indien nodig zullen wij bij besmettelijke ziektes contact opnemen met de GGD. Zo nodig zullen alle ouders hierover door ons geïnformeerd worden. Kinderen die erg ziek zijn of een besmettingsgevaar voor anderen opleveren, mogen het kinderdagverblijf niet bezoeken. Enerzijds omdat de pedagogisch werknemers niet voldoende aandacht aan de ander kinderen kunnen schenken als ze bezig zijn met een ziek kind en anderzijds omdat in geval van een erg besmettelijke ziekte het kind de andere kinderen en de leiding kan besmetten. Zo nodig wordt medicatie gedurende de dag toegediend. Als een kind erg beroerde en ziek is, zullen wij contact met ouders opnemen. Ouders/verzorgers kunnen de pedagogische medewerker verzoeken om bepaalde geneesmiddelen toe te dienen. Dit kunnen geneesmiddelen zijn die door de huisarts of specialist zijn voorgeschreven en dus 'op recept' zijn verkregen, of (homeopathische) zelfzorgmiddelen, die niet 'op recept' verkregen zijn bij apotheker of drogist. Wij kunnen alleen aan dit verzoek voldoen als het middel in de originele verpakking met originele (geen kopie) bijsluiter wordt aangeleverd of als op het middel of op de verpakking staat aangegeven hoe de wijze van toediening plaats dient te vinden. De ouders blijven hier altijd de eindeverantwoordelijk. Daarnaast volgen wij de richtlijnen van Wet BIG

KINDERPARTICIPATIE

Binnen de kinderopvang, wordt daar waar mogelijk is, gestreefd naar kinderp participatie. Goed kijken en luisteren naar kinderen en kinderen zo mogelijk mee laten denken, bijvoorbeeld bij de keuze van een liedje, wat voor knutselwerkje willen ze doen, is belangrijk en geeft kinderen het gevoel dat ze gehoord worden. Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen o.a. betrokken worden bij het tafeldekken of opruimen van de speelgoed.

INFORMATIEUITWISSELING

Mondelinge informatie-uitwisseling

Contacten tussen pedagogisch medewerkers en ouders zijn van groot belang voor de kwaliteit van de opvang. Door een goede afstemming over en weer zullen pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf op het kinderdagverblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen de ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt. Tijdens het brengen en halen hebben pedagogisch medewerkers individueel contact met de ouders. Pedagogisch medewerkers vertellen wat er die dag gebeurd is en of er nog bijzonderheden zijn voorgevallen of een leuke gebeurtenis. Andersom is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie. Dit kan zijn in praktische zin, bijvoorbeeld wanneer een kind slecht heeft geslapen of hoe laat een kind heeft gegeten en gedronken, of op emotioneel gebied (bijvoorbeeld de komst van een baby, een verhuizing of andere veranderingen in de thuissituatie). Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers nog beter inspelen op de behoefte van ieder kind. Indien ouders een apart gesprek willen met de pedagogisch medewerker dan kan daar altijd een afspraak voor gemaakt worden.

Schriftelijke informatie

Een paar keer per jaar ontvangen ouders een algemene nieuwsbrief. Hierin staat informatie die voor alle ouders van belang is. Onderwerpen kunnen zijn: beleid of organisatieveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de oudercommissie, knutsel, verjaardagen, festiviteiten en leuke informatie over het kinderdagverblijf. Verder krijgt ieder kind zijn eigen schriftje. Hierin wordt ongeveer eens per maand een leuk stukje geschreven over de belevenissen van het kind. Het schriftje is vooral bedoeld als leuk aandenken voor later.

Oudercommissie

Het kinderdagverblijf (KDV en BSO) heeft een oudercommissie bestaand uit minimaal 3 en maximaal 7 leden. Op het kinderdagverblijf hangt een overzicht met de namen van de oudercommissieleden en een centraal e-mailadres. De oudercommissie overlegt tenminste drie tot vier maal per jaar. In de vergaderingen kunnen allerlei onderwerpen op de agenda staan zoals beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, pedagogische zaken, prijsveranderingen en activiteiten. De leden van de oudercommissie ondersteunen zo nodig ook activiteiten als festiviteiten en/of thema-avonden.

Schriftje

Voor baby's en peuters worden de bijzonderheden van de dag in een schriftje bijgehouden.

KLACHTENPROCEDURE/GESCHILLENCOMMISSIE

Wanneer het gaat om uw kind bent u erg kritisch. Dat vinden wij terecht. Als u als ouder ontevreden bent over iets betreffende de opvang van uw kind of de dienstverlening van Kindercentrum VillaDriel KDV Hoorzik, dan willen wij dit graag weten. In de meeste gevallen is het raadzaam om uw ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is. Vanzelfsprekend kunt u ook bij de leiding en directie terecht om uw klacht te bespreken. Wij helpen u graag verder.

Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Hierna volgt de klachtenreglement.

Definities

Organisatie:	Kindercentrum VillaDriel bij Hoorzik 38A of Ipperakkeren 11A
Locatiemanager:	Diegene die leiding geeft aan de locatie waar het kind is geplaatst

Ouder:	Een natuurlijk persoon die gebruik maakt, gebruik wenst te maken of gebruik heeft gemaakt van de diensten van de kinderopvangorganisatie, voor de opvang van zijn - of haar kinderen.
Klager:	De ouder die een klacht indient
Klacht:	Schriftelijke uiting van ongenoegen.
Klachtenloket Kinderopvang:	Instituut voor informatie, bemiddeling, advies en mediation.
Geschillencommissie:	Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen, voor bindende geschillenafhandeling.
Schriftelijk:	Onder schriftelijk wordt ook 'elektronisch' verstaan, tenzij de wet zich daar tegen verzet.

Voortraject klacht

Als een ouder een klacht heeft gaat de organisatie er van uit dat deze zo spoedig mogelijk met de betrokkene besproken wordt. Het aanspreekpunt is daarmee in beginsel de medewerker op de groep. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de directie. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden.

Indienen klacht

Een klacht dient schriftelijk te worden ingediend. De klacht dient binnen een redelijke termijn na ontstaan van de klacht ingediend te zijn, waarbij 2 maanden als redelijk wordt gezien. De klacht wordt voorzien van dagtekening, naam en adres van de klager, eventueel de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft, de locatie en de groep plus een omschrijving van de klacht.

Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen, dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking. Deze klachtenprocedure wordt daarmee afgesloten.

Behandeling klacht

De directie draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht. De directie bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.

De Directie houdt de klager op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.

Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.

Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.

De directie bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt de directie de klager hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.

De klager ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Externe klachtafhandeling

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het bij Klachtenloket Kinderopvang, gevestigd in Den Haag. www.klachtenloket-kinderopvang.nl of aanmelding van het geschil bij de Geschillencommissie www.degeschillencommissie.nl.

De ouder kan zich rechtstreeks wenden tot de Geschillencommissie indien van de ouder redelijkerwijs niet kan worden verlangd dat hij onder de gegeven omstandigheden een klacht bij de houder indient.

Ook als de klacht niet binnen zes weken tot afhandeling heeft geleid, kan de klacht worden voorgelegd aan de Geschillencommissie.

De klacht dient binnen 12 maanden, na het indienen van de klacht bij organisatie, aanhangig gemaakt te zijn bij de Geschillencommissie.

Bij het klachtenloket Kinderopvang dat is verbonden aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediator. Ouders kunnen een geschil indienen als:

- VillaDriel niet binnen 6 weken heeft gereageerd op uw schriftelijke klacht.
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van de klacht.
- In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

De oudercommissie kan een geschil over de toepassing van het adviesrecht direct voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. De Geschillencommissie toetst in deze gevallen alleen of de kinderopvangorganisatie in redelijkheid heeft gehandeld.

De Geschillencommissie moet volgens de wet binnen 6 maanden uitspraak doen. Indien nodig zal de Commissie een versnelde procedure volgen. De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissie als de aangesloten kinderopvangorganisatie. Meer informatie kunt u vinden op www.degeschillencommissie.nl en op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

RUIMTE-INDELING

Binnenruimtes: De groepsruimtes zijn zodanig ingericht dat de kinderen op een veilige en uitdagende manier kunnen ontdekken en spelen. Voor de baby's/dreumesjes is allerlei materiaal aanwezig voor de ontwikkeling van de motoriek en speelgoed met geluid en muziek. Peuters hebben de mogelijkheid om zelf keuzes te maken. Er zijn allerlei hoekjes gecreëerd zodat kinderen in kleine groepjes of alleen kunnen spelen. Zij kunnen bijvoorbeeld kiezen om te spelen in de poppenhoek of het winkeltje of lekker rustig kleuren, kleien of een puzzel maken.

De buitenruimte

Wij vinden het belangrijk dat kinderen vaak buitenspelen. Een en ander is natuurlijk wel afhankelijk van het weer. De kinderen hebben de keuze uit verschillende materialen, zoals rijdend materiaal, zand- en waterbakken met emmertjes, vormpjes en schepjes. De ruimte is met rubbertegels bekleed. De buitenruimte is zodanig ingericht dat kinderen uitgedaagd worden om de wereld te ontdekken en iets te beleven. Kinderen ontdekken door te doen en te ervaren. In de zomer wordt er vaak met water gespeeld.

VEILIGHEID EN HYGIËNE

Bedrijfshulpverlening en EHBO

Het kinderdagverblijf beschikt over een ontruimingsplan. Het plan is bekend bij degenen die op het kindercentrum werkzaam zijn. Op het kindercentrum VillaDriel is dagelijks minimaal 1 pedagogisch medewerkers aanwezig die in het bezit zijn van een bedrijfshulpverlening diploma (BHV). Verder is er één pedagogisch medewerker aanwezig met een volledig (kind) EHBO-diploma. BHV-ers hebben de leiding tijdens een ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat er professionele hulp aanwezig is zoals brandweer of ambulance. Elk jaar gaan de BHV-ers op herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de

ontwikkelingen die er op dit gebied zijn. Via een jaarlijkse herhalingscursus worden kennis en vaardigheden steeds opgefrist.

Jaarlijkse GGD-inspectie

Onder de Wet Kinderopvang wordt de veiligheid van kinderen bewaakt door uitvoering van de Risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RIV en RIG). Deze RIV en RIG vindt minimaal eenmaal per jaar plaats. Aan de hand hiervan wordt ingeschat in hoeverre kinderen worden blootgesteld aan bepaalde risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid. In een plan van aanpak worden vervolgens de maatregelen geformuleerd die genomen moeten worden om de risico's tot een minimum te beperken. Het kindercentrum VillaDriel is zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leefklimaat. De GGD voert jaarlijks een inspectie uit, waarbij aan de hand van de RIV&RIG nagegaan wordt of de kinderopvang die VillaDriel biedt, voldoet aan de eisen die de Wet Kinderopvang stelt. De GGD inspectie rapporten is bij het kindercentrum VillaDriel aanwezig. Indien u er behoefte aan heeft kunt u via een link bij de website van VillaDriel het rapport zelf bekijken.

Verdere veiligheidsmaatregelen

In aanvulling op de eisen vanuit de Wet Kinderopvang gelden nog aanvullende regels op het kinderdagverblijf:

- Baby's zitten niet langdurig in een wipstoeltje of de schommel.
- De veiligheidsriemen worden altijd gesloten.
- Sjaaltjes en sieraden zijn onveilig voor baby's en mogen niet worden gedragen op het kinderdagverblijf.
- Elastiekjes en speldjes worden voor het slapen uit het haar gehaald omdat kinderen deze in hun mond kunnen steken.
- Schoonmaakmiddelen worden in de voor de kinderen verboden en gesloten keuken bewaard.
- De pedagogisch medewerkers leren de kinderen na een bezoek aan het toilet hun handen te wassen. Ook als de kinderen buiten hebben gespeeld wassen de kinderen eerst hun handen voor zij aan tafel gaan eten.
- Meegebrachte knuffels worden door de groepsleiding altijd bekeken op veiligheid en spenen die stuk zijn worden direct weggegooid.
- Speelgoed van huis mee nemen mag in principe. De groepsleiding attendeert de ouders op het risico van wegraken of stukgaan. Vooral tijdens de wenperiode of bij belangrijke veranderingen kan een kind steun ervaren door de nabijheid van vertrouwd speelgoed van thuis.
- Kinderen tot 1 jaar worden in principe op een opvang dag toegewezen aan 1 pedagogisch medewerker in verband met de continuïteit. In de praktijk is dit niet altijd haalbaar omdat de baby's een eigen dagritme hebben.
- Het kinderdagverblijf wordt dagelijks schoongemaakt.
- Hygiënisch werken is van groot belang en daarom zijn hiertoe richtlijnen in het Protocol Hygiëne opgenomen.
- Het (buiten)speelgoed wordt regelmatig door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd.
- Er wordt goed gelet op het sluiten van de deur van de buitenruimte.
- Kinderen worden bij zon ingesmeerd met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor. Bij een "te warme dag" blijven wij binnen.
- Op het kinderdagverblijf gelden regels met betrekking tot het slapen.
- Bedden gaan altijd op slot als deze in gebruik zijn.
- Baby's worden niet op hun buik te slapen gelegd. Wanneer de ouders zelf aangeven dat hun baby alleen op zijn/haar buikje slaapt en dat ook op het kinderdagverblijf mag doen, dienen de ouders hiervoor schriftelijke toestemming te verlenen.
- De temperatuur van de slaapruijme moet, indien mogelijk, niet hoger dan 20 graden zijn.

PEDAGOGISCHE MEDEWERKERS

De opvang is gericht op de ontwikkeling van ieder kind. Kinderen krijgen de mogelijkheid om in hun eigen tempo en mogelijkheden te groeien. Begeleiding op basis van interesses door de pedagogisch medewerker en het afstemmen van het materiaal per kind zijn hierbij essentieel.

Dat betekent dat de pedagogische kwaliteit uiteindelijk tot stand komt op de werkvloer in de relatie tussen kinderen en pedagogische medewerkers, tussen ouders/verzorgers en pedagogische medewerkers en tussen pedagogische medewerkers onderling. Daartoe dienen de pedagogische medewerkers over bepaalde kwaliteiten te beschikken. Zij dienen in staat te zijn een visie te verwoorden met betrekking tot het opvoeden van kinderen in groepsverband (*normen en waarden*) en met betrekking tot het individuele kind. Deze visie moet aansluiten bij de pedagogische visie van de KDV VillaDriel en dat komt tot uiting in het dagelijks functioneren. De pedagogische medewerkers vertalen beleid naar de praktijk, denken mee, spelen mee en signaleren.

Aangezien KDV VillaDriel het belangrijk vindt dat pedagogische medewerkers professioneel handelen, vindt er een gerichte werving plaats die voldoet aan bovenstaande eisen. De pedagogische medewerker is nooit uit het gezichtsveld van de kinderen. Er is altijd een vertrouwd gezicht op de groep bij de kinderen. Wij hanteren het principe van vier ogen per groep kinderen. Dat betekent dat KDV VillaDriel maatregelen neemt ter voorkoming van kindermisbruik. KDV VillaDriel neemt stagiaires en vrijwilligers in dienst om de garantie te kunnen geven van voldoende begeleiding voor een veilige omgeving. Verplicht VOG (verklaring omtrent het gedrag) voor al het personeel, stagiaires en vrijwilligers.

In de KDV VillaDriel werken alleen gekwalificeerde mensen, zie voorwaarden CAO Kinderopvang. KDV VillaDriel heeft voorkeur voor mensen met minimaal niveau 3, een VIG 3 of PW-3 kinderopvang diploma of PW-4 diploma en ervaring met het werken in de kinderopvang.

KDV VillaDriel streeft ernaar om de pedagogisch medewerkers op vaste dagen in te zetten, zodat er structuur is voor de kinderen. Als er iemand ziek of vrij is, zullen we trachten een 'bekend' gezicht op de groep te zetten.

Tijdens de inwerkperiode van 2 weken zal nieuw personeel als boventallig ingeroosterd worden. Dit biedt de nieuwe medewerker de mogelijkheid om optimaal kennis te maken met de werkwijze van VillaDriel.

OPLEIDINGSPLAN

Jaarlijks kijkt VillaDriel naar de opleidingsvereisten aan onze medewerkers zowel individueel als naar de wettelijke en bedrijfsbehoefte. Er wordt gekeken bijvoorbeeld naar (kind) EHBO, BHV, Oog voor interactie, TINK training, Nederlandse taal (3F), VVE cursus een gezonde start en kindercoaching.

PEDAGOGISCHE BELEIDSMEDEWERKER

Er komt een taak van praktijk coaching van PM-ers. Per Fte wordt hier 10 uur voor uitgetrokken met een maximum van 50 uur per locatie per jaar. Voor KDV VillaDriel Hoorzik wordt er dus maximaal 50 uur/ jaar voor uitgetrokken.

INVALKRACHTEN

KDV VillaDriel streeft ernaar om vaste invalkrachten in te zetten op een groep. Voordat er een invalkracht ingezet wordt, wordt er eerst gekeken of het intern opgelost kan worden.

OPLEIDING/LEERBEDRIJF

Op 1 augustus 2015 droegen de kenniscentra in Nederland alle erkenning van leerbedrijven over aan De Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, ofwel SBB. Ons kinderdagverblijf is een door SBB erkend Leerbedrijf voor de opleiding pedagogisch medewerker. Deze erkenning wordt elke vier jaar getoetst en geregistreerd door en bij SBB. Jaarlijks worden op verschillende groepen stagiaires geplaatst en begeleid.

STAGIAIRES, VRIJWILLIGERS EN GROEPSHULP

Wij hanteren het principe van vier ogen per groep kinderen. Dat betekent dat KDV VillaDriel maatregelen neemt ter voorkoming van kindermisbruik. KDV VillaDriel neemt stagiaires en vrijwilligers in dienst om de garantie te kunnen geven van een veilige omgeving. Op een aantal groepen van KDV VillaDriel kunnen deze stagiaires en vrijwilligers werkzaam zijn. **Stagiaires zijn altijd 'boventallig'**. Dit houdt in dat de stagiaires niet ingezet worden als groepsleidsters.

Wij zijn een erkend leerbedrijf. Dit betekent dat stagiaires bij ons ervaringen op kunnen doen en ook de praktijkexamen mogen doen. Tijdens je stageperiode staan onze stagiaires altijd boventallig op de groep en ze voeren onder begeleiding van onze leidsters de taken uit waar ze voor opgeleid worden. De beste manier om een vak te leren is door het te doen. Zo leren onze stagiaires ook en niet alleen uit de boeken.

Onze (stagiaire) pedagogisch medewerker starten bij hun eerste jaar met de huishoudelijke en kleine verzorgende taken. Daarnaast werken ze aan hun competenties en opdrachten van school.

Een BBL / BOL opleiding bestaat uit 12 perioden, die in maximaal 3 jaar met goed gevolg moet zijn afgerond. Een stagiaire wordt voor 100% boventallig ingezet. Op deze manier kan een stagiaire op VillaDriel haar/zijn stage eigen maken. Afhankelijk van hun eigen competentie, initiatieven en ontwikkeling krijgen ze onder begeleiding steeds meer kind - en groep gebonden taken.

Leerjaar 1 (periode 1,2,3 en 4)

In algemeen in de loop van hun eerste opleidingsjaar, hebben onze stagiaires de volgende taken:

- Verzorgende taken op het gebied van voeding en hygiëne
- Flesvoeding geven
- Verschonen zo nodig onder begeleiding
- Het aanleren en uitvoeren van de dagindeling
- Kinderen individueel als in groepsverband begeleiden
- Observeren en observatie formulier op juiste manier invullen
- Overdracht aan de ouders doen en de logboekjes bij houden
- Activiteiten voorbereiden, bespreken, uitvoeren en evalueren
- Werken aan je eigen zelfstandigheid
- Groepsoverleg en zo nodig TEAM vergaderingen bijwonen

Leerjaar 2 (periode 5,6,7,8)

De stagiaire heeft de volgende taken ;

- Zelfstandig de verzorgende taken uitvoeren, inzicht en initiatief tonen
- De stagiaire moet inzicht hebben in de dagindeling/ planning en vooruit kunnen werken
- Verantwoordelijkheid nemen / zelfstandig werken
- Begeleiden van kinderen individueel als in groepsverband
- De stagiaire is op de hoogte van de pedagogische omgeving en past deze toe op haar/zijn werk binnen kinderdagverblijf VillaDriel
- Signaleren en observeren (door middel van een observatielijsten)
- Logboekjes en of plakboekjes bijhouden
- Activiteiten voorbereiden en uitvoeren
- Overdracht naar ouders - Groepsvergaderingen en TEAM werkoeverleg bijwonen
- 10 minuten gesprek met ouders bijwonen
- Telefoon opnemen zowel intern als extern

Leerjaar 3 (periode 9,10,11 en 12)

De stagiaire heeft de volgende taken;

Ten aanzien van de kinderen

- **CONCRETISERING VAN DE PEDAGOGISCHE DOELEN** van het kindercentrum VillaDriel die gebaseerd is op Reggio Emilia
- Het bieden van emotionele veiligheid; het bevorderen van de persoonlijke competentie; het bevorderen van de sociale competentie; de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden. Deze doelen zijn zichtbaar in de werkzaamheid van de stagiair.
- Zelfstandig de verzorgende taken uitvoeren, inzicht en initiatief tonen
- Stagiaire kan verantwoordelijkheid nemen / zelfstandig werken
- Kinderen individueel en in groepsverband begeleiden
- Zorgt voor de dagelijkse verzorging van kinderen (voeding, hygiëne ed.)
- Signaleren en observeren (door middel van een observatielijsten)
- Activiteiten plannen, voorbereiden en uitvoeren - Team overleg deel nemen
- communiceren met ouders en 10 minuut gesprek uitvoeren.

Groepshulp taakomschrijving:

Wanneer een groepshulp bij de KDV ingepland staat, voert ze onder begeleiding van de pedagogisch medewerker licht verzorgende werkzaamheden uit, helpen tijdens de eet momenten zoals kinderen eten en drinken geven, gezichten en handen verschoneren, tafel dekken en opruimen. Ze voert licht huishoudelijke werkzaamheden uit ter ondersteuning van de pedagogisch medewerkers en houdt samen met de pedagogisch medewerker(s) toezicht op (buiten-)activiteiten. Ze begeleidt samen met de pedagogisch medewerker(s) kinderen tijdens kleine wandelingen en of uitstapjes. Daarnaast neemt ze zo nodig gebruikelijk deel aan werkoeverleg. Als groepshulp verricht ze ook licht schoonmaakwerk op VillaDriel, zoals verzorgen van de was en de afwas, stofzuigen en enzovoort. De groepshulp ondersteunt de pedagogisch medewerksters met name op het gebied van schoonmaak van de lokalen en het speelgoed, het verzorgen van de was, het verschoneren van de bedden en het voorbereiden van eten. Ze werkt nooit zelfstandig en zijn boventallig. Haar doel is Pedagogisch medewerkers ondersteunen, zodanig dat zij gemakkelijker en met meer aandacht de kinderen kunnen opvangen in een schone ruimte.

Vrijwilliger taakomschrijving:

De pedagogisch medewerkers van de groep zijn verantwoordelijk voor de gang van zaken op de kinderopvang. Vrijwilligers staan altijd boventallig en worden dus niet meegenomen in het kind/leidster ratio. Tijdens de openingstijden van de kinderopvang biedt de vrijwilliger ondersteuning door te helpen met het werk op de

groep. De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken, helpen met poetsen etc. De werkzaamheden van de vrijwilliger worden vooraf afgestemd. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep, de eindverantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerker. De overdracht met ouders is de verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker. Vrijwilligers worden op vaste dagdelen ingezet, zodat ze een vast gezicht zijn voor de kinderen en de ouders.

STAMGROEPEN, RUILEN EN EXTRA OPVANGDAGEN

Op de KDV groep op de locatie Hoorzik wordt gewerkt met 1 verticale stamgroep van 0 tot 4 jaar. Hiervoor is gekozen om een gezinssituatie na te bootsen waarbij jonge kinderen leren van de grote en de grote kinderen dienen rekening te houden met de jongere. Het aantal pedagogisch medewerkers is afgestemd op de Wet Kinderopvang. De leidster kind ratio wordt volgens de PKR formule bepaald. De controle op het aantal benodigde leidsters wordt gecontroleerd met het systeem van KOVnet waarin de rekenmethodiek is verwerkt.

Het inwerken van nieuw personeel zal voor zover dit nodig en mogelijk is altijd boventallig zijn. Ook stagiaires en vrijwilligers zijn boventallig. Daarnaast zet VillaDriel, afhankelijk van de samenstelling en de behoefte van de groep extra pedagogisch medewerkster in. Dit in verband met het waarborgen van de veiligheid van de kinderen en het optimaal ontwikkelen van de kinderen. Dit geeft de pedagogisch medewerker de kans om de juiste zorg te bieden en gerichte activiteiten te ontplooiën.

Eén van de pedagogisch uitgangspunt van VillaDriel is het bieden van emotionele veiligheid aan de kinderen. Dit gebeurt o.a. doordat elk kind 1 eigen stamgroep heeft met vaste pedagogisch medewerksters.

De kinderen mogen bij (spel)activiteiten de stamgroep ruimte verlaten.

Indien een ouder een extra opvang dag nodig heeft of de ouder wisselt van opvang dag dan wordt gecontroleerd of er op die dag voldoende plaats is in de stamgroep. Is er geen plek beschikbaar dan wordt de gevraagde opvang niet toegewezen. Kindercentrum VillaDriel biedt ook de mogelijkheid van flexibele opvang. Hiervoor gelden dezelfde regels dat alleen toegewezen kan worden als er voldoende plaats in de stamgroep is.

Ziekte dagen en feestdagen kunnen niet geruild worden. Opvangdagen kunnen ook niet achteraf geruild worden.

3 UUR REGELING

Bij aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste beroepskracht-kind ratio (BKR). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet.

Voor de KDV zijn de volgende tijdsintervallen vastgelegd waarop mogelijk afgeweken kan worden van de BKR:

- Begin van de dag van 7 tot 8 uur
- Aan het einde van de dag van 17:30 tot 18
- Tijdens de middagpauze voor personeel van 11 tot 12:30 uur.

Kindercentrum VillaDriel streeft ernaar om altijd minimaal 2 leidsters in het gebouw aanwezig te hebben. Mocht het bijvoorbeeld in de ochtend zo zijn dat er te weinig kinderen zijn dat nog geen 2 medewerksters aanwezig hoeven te zijn dan kan altijd volstaan worden met 1 leidster indien er door een ander meegekeken kan worden op de groep door middel van camera's, verder maken wij gebruik van babyfoon en open doorbeleid.

VASTE-GEZICHTENCRITERIUM

In het kader van de IKK wet moet er op een babygroep altijd een vast gezicht staan, waarbij een nul jarige maximaal 2 vaste gezichten heeft en voor kinderen van 1 jaar en ouder mogen dit er drie zijn. De volgende vaste gezichten toewijzing is er anno 1 januari 2018:

Vaste gezichten
Wendy Salari
Vivian Luites
Willemien Verhoeckx

Bij flexibele contracten of bij extra opvang zal er wel gestreefd worden naar het inzetten van een bekend gezicht maar dit kan vanwege de aard van de opvang niet gegarandeerd worden.

Mochten er bij de vaste gezichten wijzigingen optreden, vanwege personele wijzigingen, dan zal dit in de nieuwsbrief aan de ouders medegedeeld worden. Ook staat op de website van VillaDriel bij Wie zijn wij, wie de vaste gezichten zijn.

MENTOREN

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor werkt op de groep waar het kind geplaatst is. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders. Omdat er gewerkt wordt met 1 stamgroep heeft VillaDriel er voor gekozen om leidsters die namelijk bij Villahof in de groep werken de mentoren te laten zijn. Vivian Luites en Guanita Trum werken ook in de groep samen met Willemien Verhoeckx en Wendy Salari kennen de kinderen het beste. In de administratie KOVnet wordt per kind de mentor vastgelegd. Aan de ouders wordt medegedeeld wie de mentor van zijn/haar kind is. VillaDriel informeert de ouders tijdens het intake gesprek of via de mail wie de mentor van hun kind is. Via de ouderlogin van KOVnet kunnen de ouders ook zien wie de mentor van hun kind is. Mocht de mentor om wat voor reden dan ook gewisseld moeten worden, dan wordt dit kenbaar gemaakt via mail of zichtbaar gemaakt worden in de ouderlogin van KOVnet.

Ouders wordt minimaal 1 keer per jaar de gelegenheid geboden om een 10 minuten gesprek te hebben over zijn/haar kind.

VIER-OGEN-PRINCIPE

Om de veiligheid van onze kinderen zoveel mogelijk te waarborgen passen we al vanaf het begin binnen het kindercentrum VillaDriel het vier-ogen-principe toe. Dat betekent niet dat er altijd twee mensen samen werken. Dat is niet altijd haalbaar of niet wenselijk. Het betekent wel dat het werk met de kinderen zo transparant mogelijk georganiseerd moet zijn. Dit is gerealiseerd door middel van de zichtbaarheid in de ruimtes te verbeteren door gebruik van open deuren (of juist geen deuren) en inijkramen, dat bied aan het personeel de mogelijkheid om via ramen te zien wat er in de lokalen gebeurt. Dat kan ook door de babyfoon of via het camerasysteem dat via een computer of mobiel op afstand bediend kan worden. Kindercentrum VillaDriel streeft ernaar om altijd minimaal 2 leidsters aanwezig te hebben. Mocht het bijvoorbeeld in de

ochtend zo zijn dat er te weinig kinderen zijn dat nog geen 2 medewerksters aanwezig hoeven te zijn dan kan altijd volstaan worden met 1 leidster indien er door een ander meegekeken kan worden op de groep door middel van camera's, babyfoon of de aanwezigheid van een vaste stagiair in de groep.

Verder kijken wij bijvoorbeeld naar; staan alle ruimtes direct met elkaar in contact, zijn de ruimtes toegankelijk voor iedereen(ook de toiletten), en zichtbaar in gebruik. Het betekent ook dat onze pedagogisch medewerkers zich er bewust van moeten zijn om zo transparant mogelijk te werken. Als ze alleen zijn met een kind, bijvoorbeeld bij het naar de wc gaan, ervoor zorgen dat een collega weet dat je dit doet en de toiletdeur een stukje openlaten.

Bij lage bezetting, bijvoorbeeld op woensdag of vrijdag of in vakanties, kan het, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, zijn dat het KDV en de BSO samengevoegd gaan worden om juist hierdoor aan het 4 ogenprincipe te kunnen voldoen.

ONTWIKKELING VAN HET KIND DOOR OBSERVATIE EN SIGNALERING

Door de Gewijzigde Regeling Kwaliteit zijn wij, vanaf 1 juli 2015 verplicht in het pedagogisch beleidsplan aandacht te besteden aan:

- De wijze waarop beroepskrachten in de dagopvang bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en ouders doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verder ondersteuning kunnen aanbieden (nieuw: art. 7 lid 1 sub i Regeling Kwaliteit Kinderopvang en Peuterspeelzalen);
- De wijze waarop beroepskrachten in de dagopvang worden toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund (nieuw: art. 7 lid 1 sub j Regeling Kwaliteit Kinderopvang en Peuterspeelzalen).

In dit pedagogisch beleidsplan wordt beschreven hoe de pedagogisch medewerkers van VillaDriel de KDV kinderen observeren en hoe zij het signaleren van problemen en/of achterstand doen. Dat gebeurt dagelijks tijdens het begeleiden en het stimuleren van de ontwikkeling van het kind. Door het aanbieden van diverse doe en spelactiviteiten. De motorische ontwikkeling wordt met name geobserveerd tijdens het (buiten)spelen en knutselen. De verstandelijke ontwikkeling wordt geobserveerd tijdens het voorlezen aan kinderen, door spelletje te spelen, door kijken en luisteren het webboek (Digitale boek) en door het maken van uitstapjes en wandelingen. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gestimuleerd door mogelijkheden van vrij spel of door juist samen met andere kinderen te spelen. Pedagogisch medewerkers observeren alle kinderen in het kinderdagverblijf. Onder observeren wordt verstaan: Het gericht en zo objectief mogelijk kijken naar een situatie, groep of individu om antwoord te krijgen op bepaalde vragen. Het doel van observeren is het volgen van het groeien, functioneren en ontwikkeling van het kind in de groep. Daarom is het observeren een prima hulpmiddel bij het signaleren van problemen. Pedagogisch medewerkers kunnen overeenkomsten en verschillen in de ontwikkeling meet leeftijdgenootjes signaleren. Dit kan zowel positief als negatief zijn.

Wij streven er naar de kinderen een plezierige opvang te bieden waarin ze zich goed kunnen ontwikkelen. Om te kunnen beoordelen of dit lukt, worden alle kinderen zo goed mogelijk in het oog gehouden.

Wijze waarop pedagogisch medewerkers signaleren van ontwikkelingsachterstanden of andere problemen:
De ontwikkeling van kinderen wordt systematisch gevolgd door middel van het door ons gebruikte observatieformulier binnen KDV VillaDriel voor kinderen van 0-2 jaar en 2-4 jaar. Elk kind wordt apart en in groepsverband geobserveerd. Door steeds te letten op signalen van een kind krijgen wij dan een goede indruk of het kind goed kan wennen, of het zich thuis voelt (ontspannen, veilig voelt), of het aansluiting heeft met de

groep, of het moe of ziek is en hoe het zich ontwikkelt. Als het nodig is bespreken de leidsters het gedrag van het kind met de ouders en/ of, ze passen de manier van omgaan met het kind of de groep aan.

De pedagogisch medewerkers worden toegerust voor de taak van signaleren en doorverwijzen middels:

Onze pedagogisch medewerkers hebben allemaal een afgeronde pedagogische opleiding en zijn extra toegerust met kennis uit aanvullende cursussen en workshops op pedagogisch gebied. Daarnaast beschikken de pedagogische medewerkers over een brede dosis aan ervaring binnen hun werkgebied. Door de opleiding en de ervaring in het werken met kinderen en/of met een bepaalde leeftijdsgroep, zijn de leidsters in staat op te merken als kinderen die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes. Observaties worden ook onderling besproken, waardoor weer leermomenten ontstaan.

Mentor voor elke kind

De ontwikkeling van een kind gaat niet altijd vanzelf. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding of de ontwikkeling van een kind. De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en/ of ondersteunende rol. Signaleren wil zeggen dat de leidsters tekenen of signalen opmerken, die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling.

1 tot 3 keer per jaar zullen we een observatie verslag invullen, indien nodig vaker. Deze gegevens leggen we vast in het observatie formulier maar ook dagelijks worden aantekeningen gemaakt in het logboek. Aan de hand van de informatie uit de observaties bepalen de pedagogisch medewerkers welke kinderen extra zorg nodig hebben en wat die zorg inhoud.

Wij willen op deze manier goede zorg bieden waar voldoende aandacht voor het contact met de ouders wordt besteed. Wij hebben niet de taak om systematisch gegevens te verzamelen over de ontwikkeling van alle kinderen zoals het consultatie bureau dat wel doet. Het is wel onze taak om van alle aspecten van de ontwikkeling te kunnen signaleren wanneer de ontwikkeling anders verloopt dan verwacht. Mentor zal de zorg en ontwikkeling van het kind met de ouders bespreken en daar waar nodig wordt er advies ingewonnen bij andere externe instanties als: logopedie, huisarts, consultatiebureau, JGZ.

Signalering behoort tot ons werkterrein, het stellen van een diagnose niet! Wanneer een leidster een probleem of ontwikkelingsachterstand signaleert, is het van groot belang dat de leidster hierop professioneel en kundig reageert.

Binnen de gemeente Maasdriel kunnen wij gebruik maken van samenwerkingsverband Meierij, consultatie bureau, JGZ, logopedie, BNT en huisartsen(sociale Kaart), indien wij vragen hebben over opvoeding, ontwikkelingsachterstanden en vooruitlopers. Er zijn ook consultaties en expertise advies mogelijk, zo nodig kunnen ze langs komen indien er twijfels zijn bij de ontwikkeling van een kind.

De vijf verplichte stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleg met collega en raadpleeg eventueel Veilig Thuis
3. Gesprek met cliënt
4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling, bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

Wij hebben een stappenplan gemaakt om problemen of zorgen die er zijn en die invloed kunnen hebben op een of meer aspecten in het opgroeien van het jonge kind goed aan te pakken:

- Goed observeren en signaleren,
- Aantekening (zo nodig dagelijks) maken over bijzonderheden en gebeurtenis met het kind.
- Met team, mentor en leidinggevende overleggen.
- Als nodig vraagt de leidinggevende eerste een consult of professioneel advies aan,
- Het probleem wordt met de ouders besproken,
- Als de ouders er mee instemmen, zorg met consultatie bureau of andere passende instanties delen en bespreken.
- Plan van aanpak met ouders opstellen
- Het bieden van extra zorg en doorverwijzen naar huisarts, consultatiebureau of specialist.

Ontwikkelingsgebied:

- De verstandelijke ontwikkeling (cognitief)
- De motorische ontwikkeling (grove en fijne motoriek)
- De zintuiglijke ontwikkeling (horen, zien en tast)
- De lichamelijke ontwikkeling (aandoeningen, afwijkingen, groei)
- De spraakontwikkeling (begrip, verstaanbaarheid, voorwaarden voor taal, anders taliger)
- Contact maken (manier waarop, wel/niet, contact met leeftijdsgenoten en volwassenen)
- Spelen (soort spel, gevarieerd, mate van complexiteit, fantasiespel, spelopbouw)
- Zelfredzaamheid (aan- en uitkleden, zindelijkheid, eten/drinken)

De verschillende ontwikkelingsgebieden zijn nauw met elkaar verbonden. Ze zijn wel te onderscheiden maar niet te scheiden. Problemen doen zich vaak op meerdere vlakken voor of uiteten zich op meerdere ontwikkelingsgebieden, bovendien beïnvloeden ze elkaar ook.

De houding bij ontwikkelings- of gedragsproblemen:

Ten eerste is het van belang dat de pedagogisch medewerker zich steeds bewust is van het feit dat bepaald zorgwekkend gedrag niet altijd afwijkend hoeft te zijn. Om eventuele stoornissen en problemen te signaleren en vervolgens actie te kunnen ondernemen, zullen de volgende stappen doorlopen worden:

- de pedagogisch medewerker is op de hoogte van de ontwikkelingsfasen van kinderen, zodat eventuele stoornissen/ problemen kunnen worden gesignaleerd,
- de pedagogisch medewerker heeft een open contact met de ouder(s)/ verzorger(s) en zal proberen deze steeds op de hoogte te houden van het beeld dat van het kind bestaat en andersom,
- als een kind opvalt zal men na zorgvuldig onderling overleg het gedrag van het kind observeren,
- de pedagogisch medewerkers bespreken met elkaar en indien mogelijk met de ouder(s)/ verzorger(s), het gedrag van het kind,
- wanneer men zich zorgen blijft maken over het kind, dan zal het door de pedagogisch medewerker gericht worden geobserveerd,
- de pedagogisch medewerkers bespreken dan met elkaar de observatiegegevens. Als dan nog steeds het vermoeden bestaat dat er sprake is van een probleem, zal er een gesprek volgen met de ouder(s)/ verzorger(s). Men maakt eventueel afspraken over de aanpak van het kind,

- de pedagogisch medewerker volgt en helpt de ouder(s)/ verzorger(s) bij hun eventuele verdere stappen en verleent de ouder(s)/ verzorger(s) ondersteuning op weg naar hulpverlenende instanties.

De houding in geval van mogelijke ernstige verwaarlozing/ mishandeling van kinderen:

Ten eerste is het van belang dat de pedagogisch medewerker zich steeds bewust is van het feit dat mogelijke signalen niet per definitie hoeven te wijzen op verwaarlozing of mishandeling. Om bij een vermoeden hiervan actie te kunnen ondernemen zullen de volgende stappen worden doorlopen:

- de pedagogisch medewerker is op de hoogte van de ontwikkelingsfasen van de kinderen, zodat eventuele stoornissen/ problemen kunnen worden gesignaleerd,
- wanneer de pedagogisch medewerker zich zorgen maakt over een kind dan zullen zij dit in teamverband met elkaar bespreken.
- De pedagogisch medewerker zal dan het kind observeren en hierover rapporteren. Als deze gegevens de zorgen niet weg kunnen nemen dan wordt consult/advies en meldpunt kindermishandeling geraadpleegd of bij andere passende instantie.
- Overleg met de ouder(s)
- Zo nodig melding doen

ACHTERWACHT

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een achterwachtregeling moet hebben. Bij ziekte of andere calamiteiten van de leidster is er een achterwacht die binnen 15 minuten aanwezig is. Op momenten dat een pedagogisch medewerker alleen in het gebouw is wordt er altijd gezorgd voor een tweede pedagogisch medewerker of een zogenaamde achterwacht; een volwassene waarmee duidelijke afspraken zijn gemaakt over de taken. Bij sommige situaties is er een achterwacht noodzakelijk. Deze situatie komt voor als een pedagogisch medewerker onverwachts niet op tijd kan komen, of als er een kind b.v. naar een dokter moet worden vervoerd. In situaties dat er op ons kinderopvang heel weinig kinderen zijn en de aanwezigheid van één pedagogisch medewerker voldoende is, zal er in principe altijd een tweede volwassene aanwezig zijn (stagiaire, pedagogisch medewerker van VillaDriel, ouder, leidinggevende of de eigenaar van VillaDriel). Tijdens onze openingstijden hebben wij een achterwachtregeling getroffen. Dit is van maandag t/m vrijdag van 06:30 tot 18.30 uur. Dit houdt in dat op bovenstaande tijden, als de pedagogisch medewerkers alleen op de groep aanwezig zijn, moet een andere leidster beschikbaar zijn in geval van nood. Mocht om wat voor reden de achterwacht leidster niet kunnen werken, dan kan de leidinggevende op de groep inspringen. De achterwacht werkt geregeld in de opvang zodat de kinderen haar ook kennen en daardoor geen vreemde voor hen is. Elke leidster kan als achterwacht ingeschakeld worden.

OUDERPARTICIPATIE

Om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen is een goede afstemming en samenwerking met ouders/verzorgers van groot belang. Hierbij hanteert KDV VillaDriel de volgende uitgangspunten:

- Ouders/verzorgers zijn en blijven eindverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen;
- Samenwerking tussen de medewerkers en ouders is een voorwaarde voor goede opvang van het kind, waar een goede afstemming de basis vormt voor een veilige relatie met kinderen;

- In hun contacten met de ouders/verzorgers respecteren de pedagogische medewerkers de privacy en gaan zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie, (formulieren worden bewaard in een gesloten kast of ruimte);
- Gelijkwaardigheid, respect en vertrouwen zijn basisnormen (ongeacht achtergrond en cultuur);
- Ouders/verzorgers worden goed geïnformeerd over hun kind en de werkwijze, mondelinge overdracht tijdens breng- en haaltijden, informatiebord, nieuwsbrieven, en ouderavonden/themabijeenkomsten.
- Binnen KDV VillaDriel wordt een oudercommissie ingesteld. Deze commissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Minimaal vier keer per jaar is er een overleg, hierbij is ook de leidinggevende gedeeltelijk aanwezig. Zij verzorgen één keer per jaar een thema/ouderavond.

BUITENSPELEN

Volgens de huisregels van de KDV VillaDriel mogen de kinderen niet zonder begeleiding buiten het terrein van het pand begeven. Dit i.v.m. de veiligheid van de kinderen. Uiteraard is het wel toegestaan om op de veilige binnenplaats te gaan spelen onder toezicht. Als het weer het toelaat, wordt er in ieder geval 1x per dag naar buiten gegaan. Tijdens het buitenspelelen worden er verschillende activiteiten ondernomen. De buitenspeelplaats is uitdagend en stimulerend ingericht.

VOEDING

Beleg hoeft beslist niet alleen maar hartig te zijn. Het Voedingscentrum adviseert een half tot een heel plakje kaas en een half tot een heel plakje vleeswaar per dag. Binnen een goed voedingspatroon is dat voldoende om alle noodzakelijke voedingsstoffen binnen te krijgen. De rest van de boterhammen kan naar keuze worden belegd, bijvoorbeeld met jam, appelstroop, vruchtenhagel of fruit. KDV VillaDriel biedt gedurende de gehele opvang de mogelijkheid om te drinken vanuit een waterkoeler.

BESCHERMING PERSOONSgegevens

Er wordt door de medewerkers KDV VillaDriel zorgvuldig omgegaan met persoonlijke gegevens. De administratie van KDV VillaDriel beschikt over het adressenbestand van alle ouders en verzorgers. Dit bestand wordt gebruikt ten behoeve van de plaatsing, facturering, het toezenden van informatiemateriaal en in gevallen van calamiteiten. KDV VillaDriel registreert een aantal gegevens van het kind dat van belang is voor een goede opvang, contact met ouders of vereist door de Inspectie van de GGD.

Vertrouwelijke informatie wordt bewaard in een afgesloten kast of ruimte.

HYGIENE (HACCP)

De KDV VillaDriel heeft de verschillende veiligheid- en gezondheidsfactoren samen in een protocol gebracht. Dat varieert van een gezonde, hygiënische inrichting tot brandveiligheid en ontruimingsoefeningen. Deze zogenaamde risico-inventarisatie gaat uit van normen en van het (soms onvoorspelbare) gedrag van kinderen. Jaarlijks stelt de GGD vast of deze inventarisatie op de juiste wijze en volledig is uitgevoerd. De risico-

inventarisaties en een afschrift van het inspectierapport van de GGD zullen op de kantoor van KDV ter inzage liggen. Vraag er gerust naar!!

Op KDV VillaDriel wordt gewerkt volgens het wettelijk vereiste Hygiënecode. Deze is gebaseerd op het HACCP-systeem. In dit systeem worden de kritische punten in het voedingsproces aangegeven en worden er preventieve maatregelen gehanteerd (bijvoorbeeld het bewaken van de producttemperatuur en het in de gaten houden van de houdbaarheidsdata).

DAGDELEN EN OPENINGSTIJDEN

Het kinderdagverblijf is iedere werkdag geopend van 7:00 tot 18:00 uur. We zijn het gehele jaar open, 52 weken per jaar, met uitzondering van nationale feestdagen. Vervroegde opvang vanaf 6:30 en verlengde opvang tot 18:30 is in overleg ook mogelijk.

In Nederland kennen we 12 schoolvakantieweken. U kunt kiezen voor een opvang met of zonder schoolvakantieweken, hiervoor gelden verschillende tarieven. Kijk voor de actuele tarieven op de web site www.villadriel.nl. Wij vangen uw kind één of meerdere dagdelen per week. In de vakanties lopen de dagdelen van 7 tot 12 of 13 uur en van 12 of 13 tot 18 uur.